

Godišnje izvješće o migracijama i azilu - Hrvatska

Za 2023. godinu

POPIS KRATICA

AMIF - Fond za azil, migracije i integraciju
Europske unije

CERV - Program Građani, jednakost,
prava i vrijednosti

EMAS - Program dodjele bespovratnih
sredstava za hitnu pomoć

EMN - Europska migracijska mreža

EMN NCP HR - Nacionalna kontaktna
točka za EMN u Republici Hrvatskoj

EUA - Agencija Europske unije za azil

Europol - Europski policijski ured

FRONTEX - Agencija za europsku
graničnu i obalnu stražu

HCK – Hrvatski Crveni križ

HPC – Hrvatski pravni centar

HZZ - Hrvatski zavod za zapošljavanje

IOM – Međunarodna organizacija za
migracije

MDM - Médecins du Monde – Liječnici
svijeta

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

PGP – Projekt građanskih prava

UNHCR - Ured visokog povjerenika
Ujedinjenih naroda za izbjeglice

UNICEF - Fond Ujedinjenih naroda za
djecu

UASC - djeca bez pratnje i odvojena
djeca

VE – Vijeće Europe

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Metodologija	2
2. KONTEKST RAZVOJA POLITIKE AZILA I MIGRACIJA	2
3. PRIVREMENA ZAŠTITA	3
3.1. Produženje privremene zaštite	4
3.2. Smještaj osoba pod privremenom zaštitom.....	5
3.3. Socijalna zaštita	6
3.4. Zdravstvena zaštita osoba pod privremenom zaštitom	7
3.5. Obrazovanje osoba raseljenih iz Ukrajine	7
3.6. Priznavanje i vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija	9
3.7. Aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	9
3.8. Besplatna pravna pomoć HPC-a	11
3.9. Istraživanje UNHCR-a „Namjere i perspektive izbjeglica iz Ukrajine u Hrvatskoj“	11
3.10. Jačanje kapaciteta organizacija koje pružaju pomoć izbjeglicama iz Ukrajine.....	12
3.11. Osobe pod privremenom zaštitom na području Grada Zagreba.....	12
4. ZAKONITE MIGRACIJE	13
4.1. Radne migracije	13
4.2. Studenti i istraživači.....	18
5. MEĐUNARODNA ZAŠTITA	19
5.1. Zakonodavni okvir na području međunarodne zaštite	19
5.2. Broj tražitelja međunarodne zaštite i odobrenih zaštita u 2023. godini.....	20
5.3. Prihvat i smještaj tražitelja međunarodne zaštite.....	25
5.4. Dublinski postupak	26
5.5. Pristup informacijama i pružanje pravne pomoći	27
5.6. Jačanje kapaciteta i međunarodna suradnja na području međunarodne zaštite.....	27
5.7. Premještanje i preseljenje	31
5.8. Komplementarni putovi dolaska - projekt „Komplementarni putevi za pristup međunarodnoj zaštiti u jugoistočnoj Europi – Comp4see“	31
6. MALOLJETNICI I DRUGE RANJIVE SKUPINE.....	34
6.1. Djeca bez pratnje i odvojena djeca	34
6.2. Skrb i zaštita djece iz Ukrajine	36
6.3. Rodno uvjetovano nasilje	40
6.4. Druge ranjive skupine.....	40
7. INTEGRACIJA OSOBA S ODOBRENOM MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM U HRVATSKO DRUŠTVO ..	42
7.1. Izmjene i dopune Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti	42

7.2. Publikacije i alati na području integracije.....	43
7.3. Akcijski plan Grada Zagreba	45
7.4. Pripreme za otvaranje „One stop shop-a“	46
7.5. Zapošljavanje.....	47
7.6. Projekti i jačanje kapaciteta na području integracije	47
7.7. Događaji za širu javnost.....	52
7.8. Potpore Grada Zagreba u području socijalne skrbi i obrazovanja.....	53
7.9. Ljudska prava i suzbijanje diskriminacije.....	54
8. GRANICE, VIZE I SCHENGEN.....	56
8.1. Pridruživanje Republike Hrvatske schengenskom području	56
8.2. Zakonodavni okvir	56
8.3. Pridruživanje novim EU sustavima za nadzor granice (EES i ETIAS)	57
8.4. Vize	57
9. NEZAKONITE MIGRACIJE I KRIJUMČARENJE MIGRANATA	58
9.1. Nezakoniti prelasci državne granice u 2023. godini	58
9.2. Sporazum o suradnji radi provedbe nezavisnog mehanizma nadzora zaštite temeljnih ljudskih prava u postupanju policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u području zaštite granica, nezakonitih migracija i međunarodne zaštite	62
10. AKTIVNOSTI SUZBIJANJA TRGOVANJA LJUDIMA.....	63
10.1. Izrada strateških dokumenata.....	63
10.2. Otkrivanje i identificiranje žrtava	63
10.3. Ostale aktivnosti.....	66
11. POVRATAK I READMISIJA.....	68
11.1. Povratak.....	68
11.2. Readmisija	68
Statistički aneks	71

1. UVOD

Europska migracijska mreža (dalje u tekstu: EMN) je mreža stručnjaka za migracije i azil čijim djelovanjem koordinira Europska komisija. U svakoj državi članici EMN-a uspostavljena je Nacionalna kontaktna točka, te je tako Ministarstvo unutarnjih poslova Nacionalna kontaktna točka za EMN u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: EMN HR).

Europska migracijska mreža obuhvaća sve članice Europske unije (osim Danske) i zemlje u statusu promatrača Norvešku, Gruziju, Moldaviju, Ukrajinu, Crnu Goru, Armeniju, Srbiju i Sjevernu Makedoniju. Sastoji se od nacionalnih kontaktnih točaka (engl. National Contact Points, krat. NCP), a koje čine određene institucije ili organizacije u svakoj zemlji članici Mreže. U Republici Hrvatskoj je od pridruživanja EMN-u 2013. godine tu ulogu obavljalo Ministarstvo unutarnjih poslova, dok je 2015. godine preuzima Međunarodna organizacija za migracije (engl. International Organization for Migration IOM). Od siječnja 2019. MUP ponovo preuzima ulogu Nacionalne kontaktne točke za Republiku Hrvatsku.

Nacionalne kontaktne točke pružaju obuhvatne informacije o politikama i strategijama vezanima uz migracije i azil, koordiniraju EMN aktivnosti te objavljuju različite publikacije.

Ovo je deveto Godišnje izvješće o migracijama i azilu koje je izradila Nacionalna kontaktna točka za Europsku migracijsku mrežu u Republici Hrvatskoj. Svrha Godišnjeg izvješća o migracijama i azilu je pružiti pregled najznačajnijih politika i razvoja zakonodavstva o azilu i migracijama u Republici Hrvatskoj, kao i pregled političkih i javnih rasprava na području azila i migracija. Izvješće obuhvaća sljedeće teme: privremenu zaštitu, zakonite migracije, međunarodnu zaštitu, djecu bez pratnje i druge ranjive skupine, integraciju, granice, Schengen i vize, povratak i readmisiju, nezakonite migracije uključujući krijumčarenje i borbu protiv trgovanja ljudima. Izvješće obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine.

1.1. Metodologija

Godišnje izvješće za 2023. godinu o migracijama i azilu izradili su članovi tima EMN NCP HR na temelju zajedničkih smjernica koje je razvio EMN, kako bi se olakšala usporedivost između izvješća svih država članica. Format je istovremeno u određenoj mjeri ostao fleksibilan kako bi se omogućila izrada izvješća koje je usmjereno na nacionalnu publiku. Godišnje izvješće daje pregled razvoja politika, zakonodavnog okvira i prakse te utjecaja ruske agresije na Ukrajinu na područje migracija i azila u Republici Hrvatskoj tijekom 2023. godine. Izvješće također sadrži i najznačajnije statističke podatke, prema pojedinim tematskim područjima. Informacije prikazane u izvješću dostavili su članovi Nacionalne migracijske mreže iz relevantnih sektora, prvenstveno tijela državne uprave, akademske zajednice i istraživačkih organizacija, nevladinih i međunarodnih organizacija kao i iz javnih izvora.

2. KONTEKST RAZVOJA POLITIKE AZILA I MIGRACIJA

Hrvatski sabor je 17. ožujka 2023. donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, br. 33/2023). Navedeni Zakon stupio je na snagu 1. travnja 2023. godine. Donošenjem ovog Zakona Republika Hrvatska nastavlja unaprjeđivati položaj kako tražitelja međunarodne zaštite, tako i osoba s odobrenim statusom azila ili supsidijarne zaštite te osoba pod privremenom zaštitom.

Središnji državni ured za demografiju i mlade pristupio je izradi *Strategije demografske revitalizacije do 2033. godine* koji je dugoročni akt strateškog planiranja čiji je cilj podržati provedbu Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2033. godine. Svrha ovoga dokumenta jest oblikovati strateške ciljeve demografske revitalizacije te definirati ključna područja intervencije za utjecanje na prognozirani demografski razvoj zemlje.¹

¹ Strategija je donesena 14. ožujka 2024. godine

3. PRIVREMENA ZAŠTITA

Privremena zaštita je zaštita hitnog i privremenog karaktera odobrena u izvanrednom postupku u slučajevima masovnog priljeva ili predstojećeg masovnog priljeva raseljenih osoba iz trećih zemalja koje se ne mogu vratiti u zemlju svog podrijetla, osobito ako postoji rizik da zbog tog priljeva nije moguće učinkovito provesti postupak za odobrenje međunarodne zaštite, radi zaštite interesa raseljenih osoba i drugih osoba koje traže zaštitu.

Institut privremene zaštite primijenjen je nakon što su ruske oružane snage 24. veljače 2022. godine, pokrenule masovnu invaziju na Ukrajinu, a veliki broj ukrajinskog stanovništva bio je prisiljen napustiti svoje domove. Iz tog razloga, Vijeće Europske unije je 4. ožujka 2022. godine donijelo Provedbenu odluku o uvođenju privremene zaštite zbog masovnog priljeva osoba koje zbog rata bježe iz Ukrajine. Na 106. sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 7. ožujka

2022. godine, prihvaćena je Odluka o uvođenju privremene zaštite u Republici Hrvatskoj za raseljene osobe iz Ukrajine². Ovom Odlukom uvela se privremena zaštita u Republici Hrvatskoj za raseljene osobe iz Ukrajine sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti i Provedbenoj Odluci Vijeća koja je donesena 4. ožujka 2022. godine.

Hrvatski sabor je 17. ožujka 2023. godine izglasao Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, te je isti objavljen u „Narodnim novinama“ broj 33/2023. Navedene izmjene i dopune stupile su na snagu 1. 4. 2023. godine. Ovim izmjenama zakona su uz ostale izmjene, dorađene i odredbe o privremenoj zaštiti. Precizirane su odredbe o pravima i obvezama osoba pod privremenom zaštitom (raseljene osobe iz Ukrajine) te su izvršena usklađenja sa zakonima kojima se uređuje djelatnost socijalne skrbi, odnosno obveznog zdravstvenog osiguranja.

² https://hrvatskazaukrajinu.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/HR/odluke/022-03-22-04-77_3-07-03.pdf

3.1. Produženje privremene zaštite

Sukladno Provedbenoj Odluci Vijeća od 4. ožujka 2022. godine, Direktivi o privremenoj zaštiti 2001/55/EZ i Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, privremena zaštita se odobrava na razdoblje od godine dana te se automatski može produžiti na razdoblje od dva puta po šest mjeseci, a najduže do godine dana. U tom smislu, **status privremene zaštite za raseljene osobe iz Ukrajine produžen je do 4. ožujka 2024. godine.**³

U Republici Hrvatskoj se status privremene zaštite produžio svakom korisniku automatizmom, dok su korisnici za ovjeru produženja važenja iskaznice stranca pod privremenom zaštitom, trebali osobno doći u policijsku upravu/policijsku postaju prema mjestu boravišta od 15. veljače do 30. travnja 2023. godine. Produženje se evidentira u postojećoj iskaznici stranca pod privremenom zaštitom.

Osobe koje nisu trebale osobno doći u policijsku upravu/policijsku postaju su:

- djeca mlađa od 16 godina – za njih roditelj/posebni skrbnik daje na ovjeru iskaznicu djeteta;

- osobe s posebnim potrebama koje se ne mogu kretati – njihovu iskaznicu mogao je ovjeriti član obitelji ili nadležna osoba iz ustanove u koju su smješteni, temeljem izjave u kojem je odnosu s osobom za koju vrši ovjeru iskaznice i dokaza o nemogućnosti dolaska osobe, npr. dokumentacija o smještaju u posebnu ustanovu).

Policijske uprave/policijske postaje na čijem području je organiziran kolektivni smještaj, u dogovoru s Ravnateljstvom civilne zaštite organizirali su ovjeru iskaznica za raseljene osobe smještene u kolektivnom smještaju.

Osobe koje su se za produženje iskaznice javile nakon 30. travnja 2023. godine, nisu izgubile status privremene zaštite već su to mogle učiniti i naknadno te i dalje imaju prava i obaveze koje proizlaze iz statusa privremene zaštite. Ovjerenom iskaznicom korisnici privremene zaštite dokazuju da imaju važeći status pred drugim tijelima državne i javne uprave u Republici Hrvatskoj i drugim zemljama.⁴

Sve informacije vezane uz produženje statusa privremene zaštite, kao i ostale

³ Vlada Republike Hrvatske je 29. veljače 2024. godine donijela Odluku o produženju privremene zaštite do 4. ožujka 2025. godine temeljem Provedbene Odluke Vijeća od 19. listopada 2023. godine

⁴ <https://hrvatskazaukrajinu.gov.hr/informacije/status-privremene-zastite/152>

informacije vezano uz prava osoba pod privremenom zaštitom (o socijalnoj i pravnoj pomoći, primjerice ostvarivanju prava na naknadu, zdravstvenoj zaštiti, zapošljavanju i obrazovanju) mogu se pronaći na dvojezičnoj internetskoj stranici „Hrvatska za Ukrajinu“ koja svakodnevno donosi važne podatke za osobe izbjegle iz Ukrajine i informacije za hrvatske građane koji nude pomoć izbjeglim ljudima. Uz to, za potrebe provođenja aktivnosti usmjerenih na zaštitu raseljenih osoba iz Ukrajine, uspostavljena je i zajednička elektronička pošta: ukrajina@mrosp.hr i mobilni telefon za sustav socijalne skrbi: +385 99 399 7317 gdje se mogu dobiti informacije vezane uz postupanja nadležnih tijela radi ostvarivanja prava i socijalnih usluga za državljane Ukrajine koji u Republici Hrvatskoj imaju status osoba pod privremenom zaštitom.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske izdao je brošuru „Prava osoba pod međunarodnom i privremenom zaštitom“. Brošura sadrži informacije o dostupnim mehanizmima zaštite i promicanja ljudskih prava te suzbijanja diskriminacije u Republici Hrvatskoj, posebice u kontekstu međunarodne i

privremene zaštite, a izdana je na dvanaest jezika: arapskom, engleskom, farsi, filipinskom, francuskom, hindi, hrvatskom, nepalskom, paštu, španjolskom, turskom i ukrajinskom.

Navedena brošura izrađena je u sklopu projekta „INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja“ sufinanciranog sredstvima Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF) Europske unije.⁵

Slika 1: Brošura „Prava osoba pod međunarodnom i privremenom zaštitom“

3.2. Smještaj osoba pod privremenom zaštitom

Izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 70/15, 127/17, 33/23) izmijenjene su i pojedine odredbe koje se odnose na privremenu zaštitu. Tako je zakonski propisano da

⁵ Izvor: <https://pravamanijina.gov.hr/vijesti/izdana-brosura-prava-osoba-pod-medjunarodnom-i-privremenom-zastitom/1149>

se strancu pod privremenom zaštitom osigurava odgovarajući smještaj.⁶

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 22. ožujka 2023. godine donijela Odluku o izmjeni Odluke o financiranju troškova za stambeno zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine u pojedinačnom smještaju.⁷ Naime, temeljem prije važeće Odluke o financiranju troškova za stambeno zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine u pojedinačnom smještaju koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici 23. ožujka 2022. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova - Ravnateljstvo civilne zaštite, kao najmoprimac, s vlasnicima koji su ustupili svoje nekretnine na korištenje raseljenim osobama iz Ukrajine koje su napustile Ukrajinu od 24. veljače 2022. i došle na područje Republike Hrvatske, sklopilo je ugovore o najmu stambenih jedinica na rok od šest mjeseci s mogućnošću produženja najviše do godinu dana. Navedenom izmjenom omogućeno je da se ugovori o najmu stambenih jedinica mogu produžiti najduže do 4. ožujka 2024., u skladu s

produženim statusom privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine.

3.3. Socijalna zaštita

Izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23) iz 2022. godine⁸, omogućeno je da stranci pod privremenom zaštitom te članovi njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, mogu ostvariti naknade i usluge u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim Zakonom o socijalnoj skrbi, zakonima kojima je uređena zaštita od trgovanja ljudima i zakonom kojim se uređuje status, prava i obveze osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom.

Također, u 2023. godini izmijenjen je i dopunjen Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 70/15, 127/17, 33/23) te je propisano da stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na socijalnu skrb u skladu s propisima koji uređuju područje socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj.⁹

⁶ Zakonske odredbe prije izmjena propisivale su da se strancu pod privremenom zaštitom treba osigurati odgovarajući smještaj samo ako nema vlastitih financijskih sredstava.

⁷ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_04_40_721.html

⁸ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_04_46_576.html

⁹ Dosadašnja zakonska odredba odnosila se samo na osnovna sredstva za život.

3.4. Zdravstvena zaštita osoba pod privremenom zaštitom

Zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj uređena je Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj: 80/13, 15/18, 26/21 i 46/22 - u daljnjem tekstu: Zakon o zdravstvenoj zaštiti stranaca). Dana 16. travnja 2022. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj: 46/22)¹⁰ kojim je propisano da osobe pod privremenom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu (ali ne i pravo na novčane naknade) u istom opsegu kao i osiguranici iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Sukladno tome, u 2023. godini izmijenjen je i dopunjen i Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 70/15, 127/17, 33/23) kojim je također propisano da stranac pod privremenom zaštitom i članovi obitelji stranca pod privremenom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu

kao i osiguranik iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

3.5. Obrazovanje osoba raseljenih iz Ukrajine

Ukrajinski učenici integriraju se u hrvatske škole i druge obrazovne ustanove u vrlo laganoj i jednostavnoj proceduri, čak i bez dokumentacije (u tom slučaju roditelji daju pismenu izjavu). Obično idu na nastavu sljedeći dan nakon prvog kontakta s upravom škole.

Obaviještena o njihovom dolasku škola raspoređuje dijete/učenika u određeni razred, a druga djeca i učitelji se pripremaju da ih dočekaju (učenje osnovnih fraza u Ukrajini, pripremanje knjiga i školskog pribora, kao i malih poklona dobrodošlice itd). Kako bi pomogla svim edukatorima u informiranju djece i mladih o novonastaloj situaciji, ratu u Ukrajini, Agencija za odgoj i obrazovanje izradila je smjernice za učitelje i stručne suradnike za osnaživanje djece, mladih i roditelja u kriznim situacijama.

¹⁰ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_04_46_575.html

Upis u 1. razred srednje škole provodi se prema posebnoj odluci (posebne kvote i rokovi za ukrajinske učenike).¹¹

Uz pohađanje nastave s hrvatskom djecom, dijete se odmah po dolasku uključuje u program učenja hrvatskog jezika, 2 sata dnevno, 10 sati tjedno, u trajanju od 7 tjedana. Ovaj se proces učenja može ponoviti još jednom, a zatim se nastavlja s učenjem hrvatskog jezika 2 sata tjedno (uz 4/5 sati tjedno u nastavi s hrvatskom djecom).¹²

U školskoj 2023. godini osigurani su udžbenici za sve učenike osnovnih i srednjih škola, kao i drugi obrazovni materijali. Ministarstvo znanosti i obrazovanja i mladih osigurava i izvanučioničku nastavu, produženi boravak, smještaj u učeničkom domu te didaktička sredstva i opremu.

Sve obavijesti vezano za uključivanje ukrajinske djece u odgojno – obrazovni sustav u Republici Hrvatskoj mogu se pronaći na internetskim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih pod rubrikom Uključivanje

učenika iz Ukrajine u odgojno-obrazovni sustav RH.¹³

Osobe iz Ukrajine u statusu osoba pod privremenom zaštitom imaju zajamčen pristup visokom obrazovanju i obrazovanju odraslih, jednako kao i hrvatski državljani. Trebaju se obratiti željenoj ustanovi koja provodi programe za obrazovanje odraslih ili visokom učilištu, gdje će dobiti sve potrebne informacije vezane uz upisni postupak ili nastavak studija.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (Hrvatski ENIC/NARIC centar) uspostavila je ubrzan postupak za priznavanje visokoškolskih kvalifikacija iz Ukrajine. Detaljne upute dostupne su na: <https://www.azvo.hr/en/enic-naric-office/ukrajina> .

Broj ukrajinskih studenata upisanih na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj u akademskoj godini 2023./2024. bio je 190.

¹¹ <https://mzom.gov.hr/vijesti/odluka-o-upisu-ucenika-raseljenih-iz-ukrajine-u-i-razred-srednje-skole-u-skolskoj-godini-2023-2024/5495>

¹² Pripremna nastava hrvatskoga jezika organizira na temelju Odluke o provođenju pripreme nastave hrvatskoga jezika za raseljene učenike iz Ukrajine od 1. travnja 2022. (KLASA: 602-02/22-07/00669, URBROJ: 533-05-22-0001) <https://mzom.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Izbjeglice/Odluka-o-provođenju-pripreme-nastave-za-raseljene-ucenike-iz-Ukrajine-1-travnja-2022.PDF>

¹³ <https://mzom.gov.hr/vijesti/ukljucivanje-djece-i-ucenika-izbjeglica-iz-ukrajine-u-odgojno-obrazovni-sustav-republike-hrvatske-4826/4826>

3.6. Priznavanje i vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija

Zakonom o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (Narodne novine, 69/2022.) propisan je postupak, između ostalih i prema osobama pod privremenom zaštitom i članovima njihovih obitelji koji ne posjeduju dokumente potrebne za ocjenu obrazovnih kvalifikacija radi pristupa tržištu rada. Pravo na priznavanje i vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije imaju hrvatski državljani, strani državljani, osobe bez državljanstva, azilanti, stranci pod supsidijarnom zaštitom i stranci pod privremenom zaštitom te članovi obitelji azilanta odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj.

Prema ovom Zakonu, nadležno tijelo ne može odbiti zahtjev za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije navedenim osobama isključivo zbog činjenice da podnositelj ne posjeduje službene dokumente kojima se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija ili ako ne posjeduje službene dokumente države podrijetla kojima dokazuje državljanstvo. Tijelo nadležno za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije procjenjuje

podatke koji su im dostupni i izdaje informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji.

Informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji je neupravni akt koji donosi nadležna agencija na temelju zahtjeva azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom koji nisu u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju. Obvezni dijelovi informativnog dokumenta o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji su podaci o odgojno-obrazovnoj ustanovi ili visokom učilištu koje je izdalo kvalifikaciju, podaci o profilu, razini i procjeni obujma kvalifikacije.

3.7. Aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Do 31. prosinca 2023. u evidenciju nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) bilo je prijavljeno ukupno 476 osoba koji imaju status stranca pod privremenom zaštitom.

Do 31. prosinca 2023. posredovanjem HZZ-a zaposleno je ukupno 556 osoba iz Ukrajine sa statusom privremene zaštite.

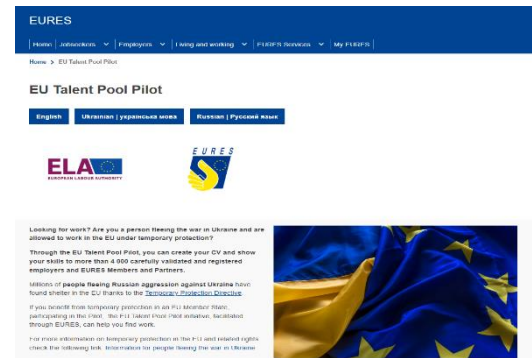
Državljeni Ukrajine najviše se zapošljavaju u djelatnostima pripreme i posluživanja hrane i pića (ugostiteljstvo i turizam), održavanja poslovnih (turističkih) objekata, prodaji, proizvodnim djelatnostima te administraciji.

Najviše zaposlenih posredovanjem HZZ-a je u sljedećim zanimanjima:

- čistač/čistačica
- sobar/sobarica
- radnik/radnica na proizvodnoj liniji
- pomoćni konobar/konobarica
- pomoćni kuhar/kuharica
- kuhinjski radnik/radnica
- konobar/konobarica
- kuhar/kuharica
- prodavač/prodavačica

U 2023. godini u mjere aktivne politike zapošljavanja (APZ) ukupno je bilo uključeno 89 osoba u statusu stranca pod privremenom zaštitom; od toga 6 osoba kroz mjeru Javni radovi, 8 osoba kroz mjeru Obrazovanje za stjecanje kompetencija potrebnih za rad putem vaučera, 41 osoba kroz mjeru Osposobljavanje na radnom mjestu, 1 osoba kroz mjeru Potpore za samozapošljavanje, 1 osoba kroz mjeru Potpore za samozapošljavanje zeleno/digitalno, 26 osoba kroz mjeru Potpore za zapošljavanje, 1 osoba kroz

mjeru Potpore za zapošljavanje zeleno/digitalno, 5 osoba kroz mjeru Stalni sezonac. Najviše osoba uključenih u mjere APZ-a bilo je na području: PS Osijek, PU Čakovec, PS Rijeka, PU Kutina i PS Zagreb.

Slika 2: Web stranica EU baza talenata

EU Talent Pool

Hrvatski zavod za zapošljavanje uključio se u pilot projekt „EU Talent Pool“, iniciran od strane Europske komisije, koji služi kao dodatan alat nacionalnim službama za zapošljavanje prilikom posredovanja na tržištu rada. Pilot projekt pomaže u prepoznavanju i mapiranju vještina osoba pod privremenom zaštitom te olakšava njihovo usklađivanje s poslodavcima u EU-u.

3.8. Besplatna pravna pomoć HPC-a

U sklopu projekta Pravna pomoć i jačanje kapaciteta za pristup teritoriju i azilu u Hrvatskoj, uz potporu UNHCR-a, Hrvatski pravni centar (HPC) je pružio pravnu pomoć osobama raseljenim iz Ukrajine, a savjetovanja su provođena na terenu, u kolektivnim smještajima te putem individualnih savjetovanja koja su održavana putem telefona, e-maila i društvenih mreža.

3.9. Istraživanje UNHCR-a „Namjere i perspektive izbjeglica iz Ukrajine u Hrvatskoj“

UNHCR je 2023. godine u partnerstvu s IPSOS-om proveo istraživanje s ukrajinskim izbjeglicama i objavio izvješće pod naslovom 'Namjere i perspektive izbjeglica iz Ukrajine u Hrvatskoj' kojim se želi osigurati da glasovi i perspektive izbjeglica ostanu u središtu rasprava o njihovoj budućnosti.

Izvješće je pokazalo da se više od polovice ispitanih izbjeglica nada da će se jednog dana vratiti u Ukrajinu, iako je više od trećine bilo neodlučno oko povratka u Ukrajinu.

Manje od desetine izjavilo je da nema nade za povratak u Ukrajinu.

Većina izbjeglica navodi da su djeca školske dobi (6-15 godina) pohađala školu u Hrvatskoj, iako je više od četvrtine također pohađalo online školu prema ukrajinskom nastavnom planu i programu, a blizu četvrtine je pohađalo samo ukrajinsku online školu.

78% ispitanika ima sveučilišno obrazovanje, od čega 40% magisterij ili viši obrazovni stupanj. U usporedbi s izbjeglicama smještenim u drugim europskim zemljama koje nisu u neposrednom susjedstvu Ukrajine, vjerojatnije je da su izbjeglice iz Ukrajine u Hrvatskoj radile (50% naspram 40% regionalno). Plaće i primanja od rada bili su najčešći izvori prihoda koje su prijavile izbjeglice, a slijede ih štednja i mirovine iz Ukrajine. Samo trećina je izjavila da je prihod njihovog kućanstva dovoljan za pokrivanje većine ili svih osnovnih potreba. U usporedbi s izbjeglicama smještenim u drugim europskim zemljama koje nisu susjedne Ukrajini, ukrajinske izbjeglice u Hrvatskoj vjerojatnije su navele da nisu mogle pokriti svoje osnovne potrebe u posljednja tri mjeseca (39% u Hrvatskoj naspram 33% regionalno). 53% ispitanika navelo je nepoznavanje hrvatskog jezika kao najvažniju prepreku u pristupu zapošljavanju,

nakon čega slijedi nedostatak prilika za zapošljavanje koje odgovaraju njihovim vještinama (33%).

3.10. Jačanje kapaciteta organizacija koje pružaju pomoć izbjeglicama iz Ukrajine

UNHCR je 16. lipnja 2023. godine održao online obuku o rodno uvjetovanom nasilju i prevenciji seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja (PSEA) sa 16 službenika Hrvatskog Crvenog križa i četiri volonterske mreže koji direktno rade s izbjeglicama iz Ukrajine.

3.11. Osobe pod privremenom zaštitom na području Grada Zagreba

Na početku 2023. godine zabilježeno je da se na području Grada Zagreba nalazi 5.265 raseljenih osoba iz Ukrajine, a na kraju 2023. broj se popeo na 5.638 osoba.

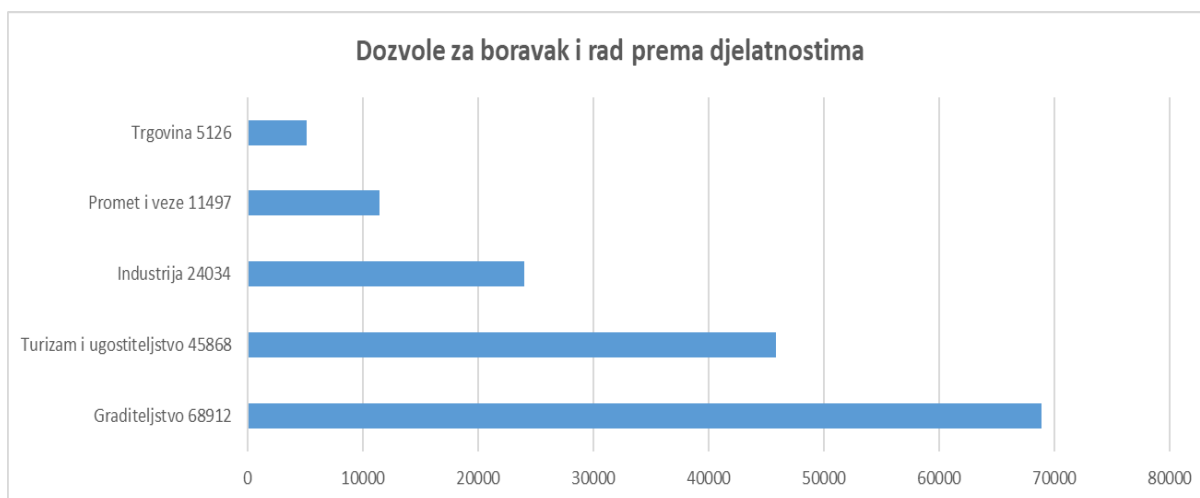
U kolektivnom smještaju na području Grada Zagreba nalaze se 103 osobe.

Grad Zagreb vrši nadzor stambenih jedinica ponuđenih za zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine i izdaje potvrde o njihovu nadzoru. Zaključno s 31. prosinca 2023. godine od 503 zaprimljene Ponude smještaja za raseljene osobe iz Ukrajine ukupno su provjerene ili su u organizaciji provjere 482 stambene jedinice ponuđene za zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine.

4. ZAKONITE MIGRACIJE

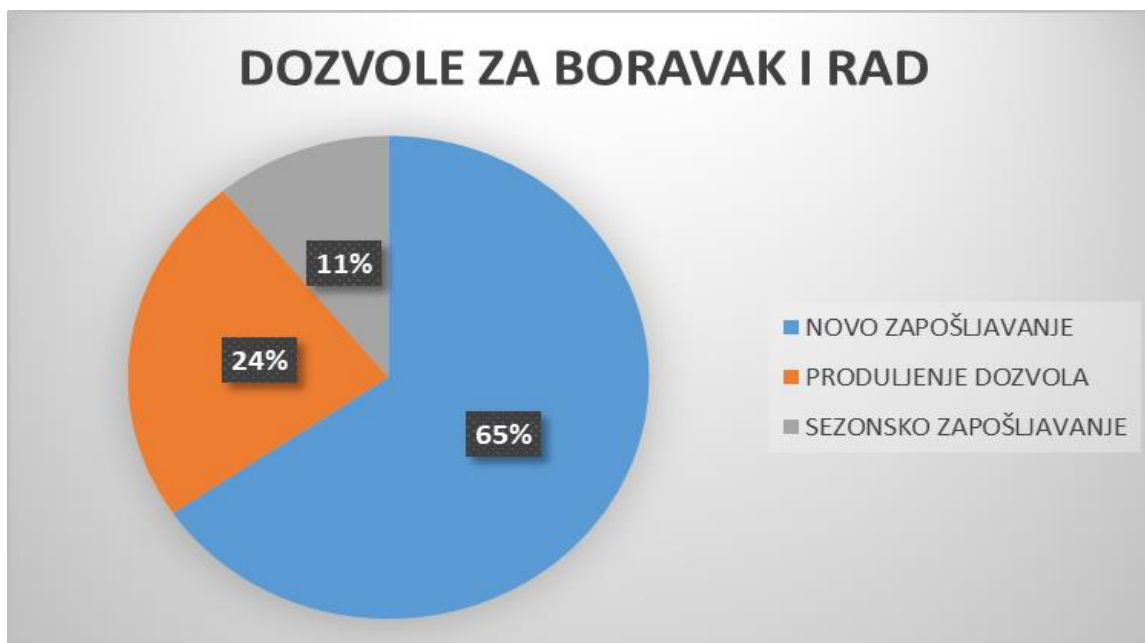
4.1. Radne migracije

Sukladno Zakonu o strancima, u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine **ukupno** je izdano 172.499 **dozvola za boravak i rad**, od toga u najvećem broju u djelatnostima graditeljstva (68.912), turizma i ugostiteljstva (45.868), industrije (24.034), prometa i veza (11.497) i trgovine (5.126).

Grafikon 1: Dozvole za boravak i rad prema djelatnostima

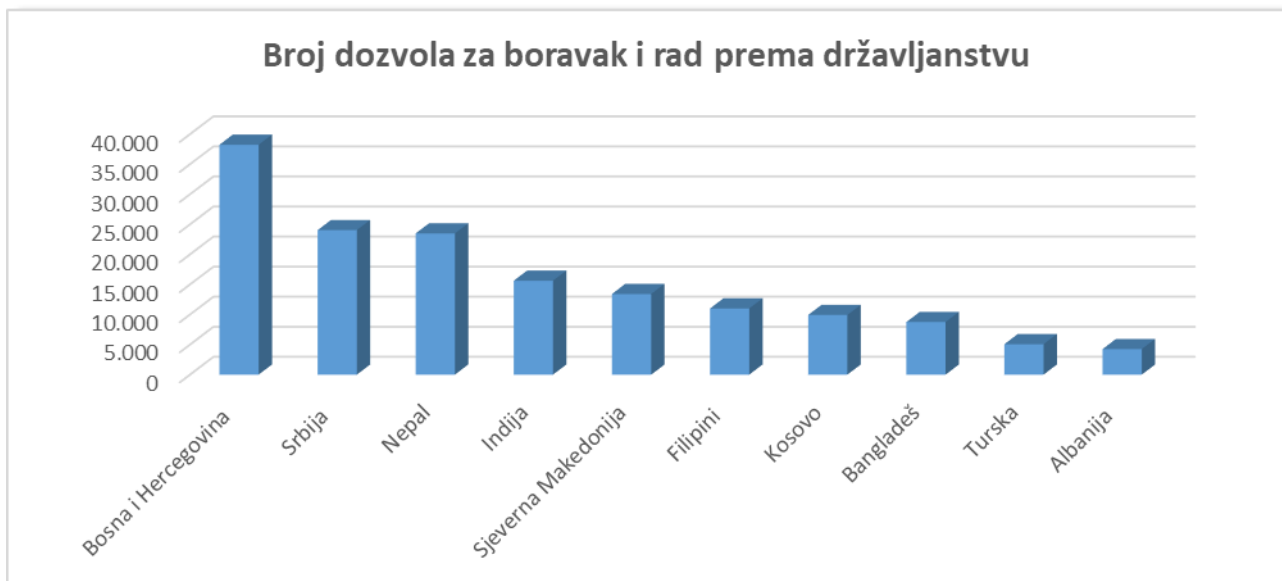
Od ukupnog broja izdanih dozvola za boravak i rad **za novo zapošljavanje** izdano je **112.981 dozvola**, **40.660 za produljenje dozvola**, **te 18.858 za sezonske radnike**, od toga najviše u djelatnosti turizma i ugostiteljstva (16.882).

Grafikon 2: Dozvole za boravak i rad za novo zapošljavanje, produljenje i sezonsko zapošljavanje

Najveći broj dozvola za boravak i rad do 31. prosinca 2023. godine izdan je državljanima sljedećih država:

- Bosne i Hercegovine – 38.236
- Srbije – 24.028
- Nepala – 23.493
- Indije – 15.627
- Sjeverne Makedonije – 13.412
- Filipina - 10.999
- Kosova - 9.922
- Bangladeša – 8.749
- Turske – 5.067
- Albanije – 4.244

Grafikon 3: Dozvole za boravak i rad prema državljanstvu

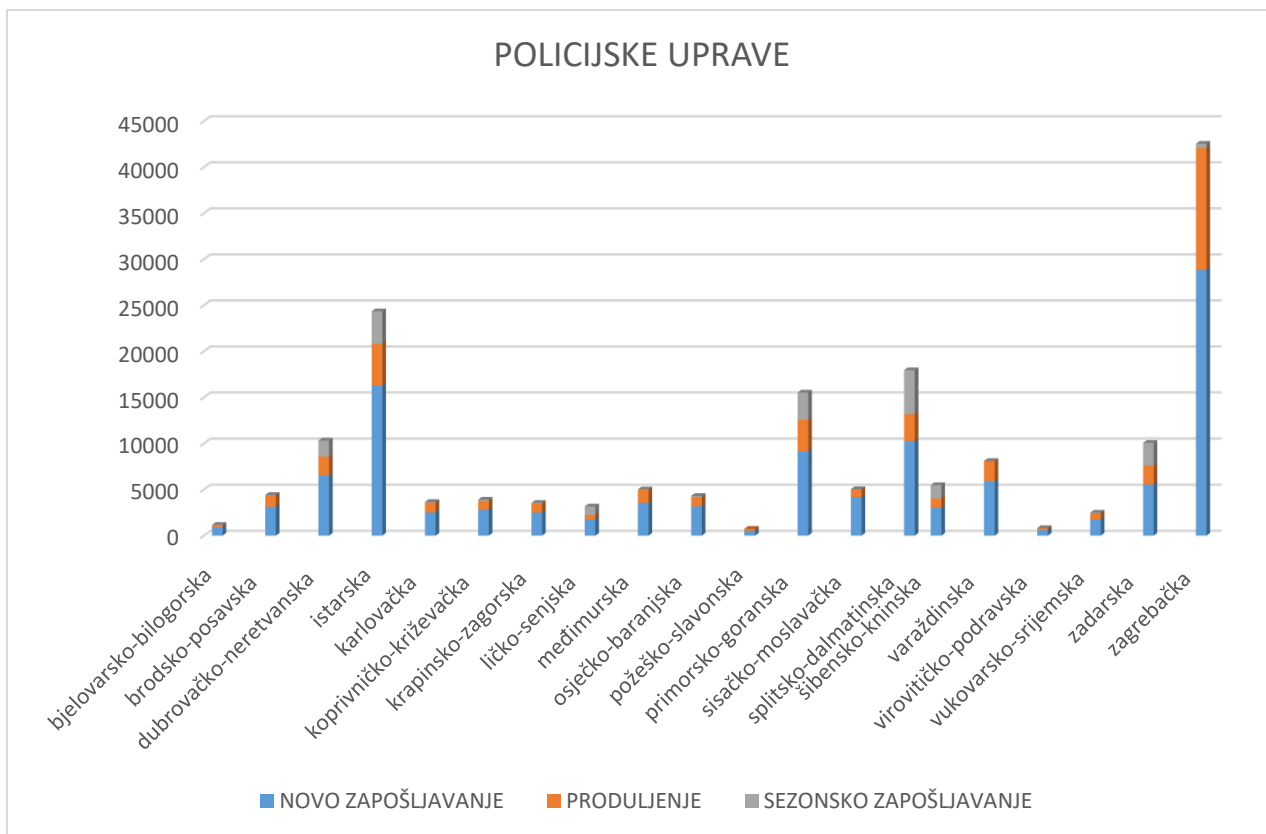
POLICIJSKA UPRAVA	NOVO ZAPOSŁJAVANJE	PRODULJENJE	SEZONSKO ZAPOSŁJAVANJE	UKUPNO
Bjelovarsko-bilogorska	898	212	62	1.172
Brodsko-posavska	3.123	1.273	9	4.405
Dubrovačko-neretvanska	6.514	2.065	1.726	10.305
Istarska	16.279	4.523	3.538	24.340
Karlovačka	2.510	1.065	73	3.648
Koprivničko-križevačka	2.815	932	153	3.900
Krapinsko-zagorska	2.503	966	78	3.547
Ličko-senjska	1.807	444	915	3.166
Međimurska	3.555	1.428	27	5.010
Osječko-baranjska	3.190	1.006	114	4.310

Požeško-slavonska	529	217		746
Primorsko-goranska	9.147	3.406	2.959	15.512
Sisačko-moslavačka	4.182	833	17	5.032
Splitsko-dalmatinska	10.246	2.912	4.772	17.930
Šibensko-kninska	3.041	990	1.448	5479
Varaždinska	5.893	2.203	1	8.097
Virovitičko-podravska	608	207	1	816
Vukovarsko-srijemska	1.768	663	59	2.490
Zadarska	5.523	2.080	2.450	10.053
Zagrebačka	28.850	13.235	456	42.541
UKUPNO	112.981	40.660	18.858	172.499

Tablica 1: Prikaz izdanih dozvola za boravak i rad u 2023. godini po policijskim upravama

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova¹⁴

¹⁴ <https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2024/1/Mjesecne%20statistike%20prosinac%202023.pdf>

Grafikon 4: Dozvole za boravak i rad prema mjestu izdavanja

Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na sjednici održanoj 22. ožujka 2023. donijelo je odluku o dopuni liste zanimanja za koje poslodavac nije dužan zatražiti provedbu testa tržišta rada prilikom zapošljavanja državljanina trećih zemalja.¹⁵ Odluka je stupila na snagu s danom donošenja (22.3.2023.), a lista je dopunjena sa sljedećim zanimanjima:

- prodavač za Istarsku županiju i Dubrovačko-neretvansku županiju za period rada od 01.05.2023. do 30.09.2023. godine
- sobarica, čistačica, pomoćni kuhar i pomoćni konobar za Zadarsku županiju, Šibensko-kninsku županiju, Splitsko-dalmatinsku županiju, Karlovačku županiju, Grad Zagreb i Zagrebačku županiju
- vozač autobusa za Grad Zagreb, Zagrebačku županiju, Istarsku županiju, Varaždinsku županiju, Brodsko-posavsku županiju, Dubrovačko-neretvansku županiju, Primorsko-goransku županiju i Sisačko-moslavačku županiju

¹⁵ <https://www.hzz.hr/dopunjena-lista-zanimanja-za-koje-poslodavac-nije-duzan-zatraziti-provedbu-testa-trzista-rada/>

- šivač za Vukovarsko-srijemsku županiju, Međimursku županiju, Sisačko-moslavačku županiju, Krapinsko-zagorsku županiju i Varaždinsku županiju
- monter čelične užadi dizalica i liftova za sve županije.

4.2. Studenti i istraživači

Ministar znanosti i obrazovanja, uz prethodnu suglasnost ministra unutarnjih poslova i ministra vanjskih i europskih poslova, 16. siječnja 2023. donio je Pravilnik o postupku i uvjetima ugošćavanja istraživača državljana trećih zemalja.¹⁶

Ovim se Pravilnikom propisuju postupak i uvjeti ugošćavanja istraživača državljana trećih zemalja na istraživačkim organizacijama za razdoblje duže od tri mjeseca u svrhu provođenja istraživanja na istraživačkim organizacijama.

¹⁶ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_8_177.html

5. MEĐUNARODNA ZAŠTITA

5.1. Zakonodavni okvir na području međunarodne zaštite

Hrvatski sabor je 17. ožujka 2023. izglasao Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 33/2023)¹⁷. Navedene izmjene i dopune stupile su na snagu 1. travnja 2023.

Donošenjem ovog Zakona Republika Hrvatska nastavlja s poboljšanjem položaja, kako tražitelja međunarodne zaštite, tako i osoba s odobrenim statusom azila ili supsidijarne zaštite te osoba pod privremenom zaštitom.

Kroz izmijenjene zakonske odredbe osnažena je uloga posebnog skrbnika u brizi za maloljetnika bez pratnje. U izmijenjenom Zakonu određuje se da će skrbnik što je prije moguće, nakon podnošenja zahtjeva, poduzeti sve potrebne radnje radi pronalaska članova obitelji i spajanja djeteta s obitelji, ako je to u djetetovom interesu.

Propisano je da se djetetu tijekom postupka međunarodne zaštite

osigurava pristup rekreacijskim aktivnostima (uključujući igru), primjerenim dobi djeteta te aktivnostima na otvorenome.

Zakon propisuje i da će se tražiteljima smještenim u Prihvatilište osigurati prikladan prostor za susrete i komunikaciju s članovima obitelji i rođacima.

U odnosu na prijašnje zakonsko rješenje kojim je bila propisana mogućnost uključivanja tražitelja međunarodne zaštite na tržište rada istekom roka od 9 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, uvažavajući potrebe tražitelja međunarodne zaštite za integracijom u hrvatsko društvo, kao i velik broj radnih dozvola izdanih tijekom 2022. godine u Republici Hrvatskoj, ovim izmjenama omogućeno je uključivanje tražitelja međunarodne zaštite na tržište rada protekom roka od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Nadalje, osobe kojima je već odobrena međunarodna zaštita, do sada su imale propisano pravo na smještaj najduže do 2 godine, uz uvjet da nemaju novčana sredstva ili imovinu kojima mogu osigurati uzdržavanje. Ovim izmjenama omogućeno je osobama s odobrenom

¹⁷ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_03_33_581.html

međunarodnom zaštitom davanje na privremeno korištenje stambene jedinice koja je vlasništvo Republike Hrvatske na još najduže 2 godine.

Ako osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita imaju novčana sredstva ili imovinu kojima bi mogle sudjelovati u plaćanju troškova smještaja, obvezni su sudjelovati u plaćanju troškova smještaja.

5.2. Broj tražitelja međunarodne zaštite i odobrenih zaštita u 2023. godini

U 2023. godini Republika Hrvatska je zabilježila rekordan porast broja tražitelja međunarodne zaštite. Tako je ukupan broj tražitelja u 2023. godini

(68.114 izraženih namjera za međunarodnu zaštitu) bio 429% veći od ukupnog broja tražitelja u 2022. godini (12.872 namjera).

Većinom se radi o osobama muškog spola (79,6 %). Osim u ukupnom broju tražitelja međunarodne zaštite vidljive su promjene i u najzastupljenijim zemljama podrijetla. Najzastupljenije zemlje podrijetla tražitelja međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj tijekom 2023. godine su Afganistan (19.295), Turska (11.199), Ruska Federacija (8.507), Maroko (5.839) te Pakistan (4.658).

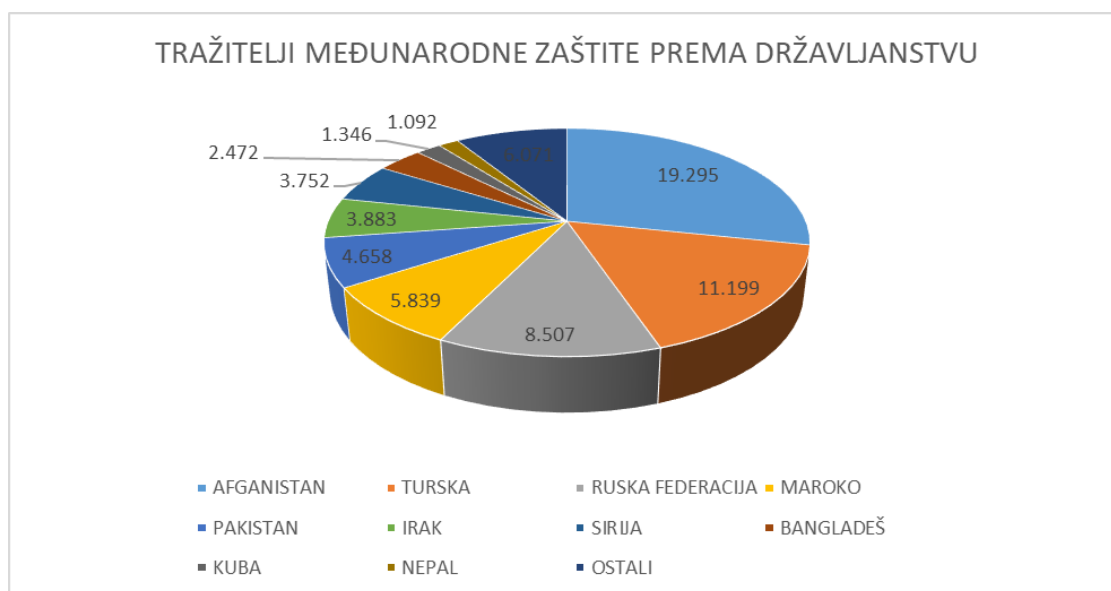
Statistički pokazatelji tražitelja međunarodne zaštite prema državljanstvu i spolu za razdoblje 01.01.-31.12.2023.

Zemlja podrijetla	M	Ž	UKUPNO
Afganistan	18.281	1.014	19.295
Turska	7.372	3.827	11.199
Ruska Federacija	4.943	3.564	8.507
Maroko	5.757	82	5.839
Pakistan	4.320	338	4.658
Irak	2.743	1.140	3.883
Sirija	2.599	1.153	3.752
Bangladeš	2.440	32	2.472
Kuba	726	620	1.346
Nepal	492	600	1.092
Indija	729	108	837
Iran	574	157	731
DR Kongo	308	187	495
Kina	319	170	489
Sijera Leone	268	104	372
Alžir	353	5	358
Kongo	240	114	354
Šri Lanka	148	198	346
Mongolija	174	160	334
Palestina	196	25	221
Burundi	134	64	198
Kamerun	136	45	181
Somalija	89	41	130
Sudan	100	3	103
Gvineja	67	12	79
Tunis	65	7	72
Egipat	64	1	65
Gana	48	12	60
Azerbajdžan	39	14	53
Eritreja	48	5	53
Nigerija	42	3	45
Togo	34	7	41
Obala bjelokosti	27	11	38
Bolivija	20	15	35
Senegal	27	7	34
Gambija	27	1	28
Kosovo	18	8	26
Libija	26		26

Jordan	20	5	25
Kazahstan	15	8	23
Uganda	12	11	23
Mali	13	4	17
Burkina Faso	9	3	12
Libanon	7	5	12
Angola	5	6	11
Ukrajina	6	5	11
Komori	9	1	10
Jemen	8		8
Kirgistan	5	3	8
Armenija	5	1	6
DNR Koreja	3	3	6
Ekvador	5	1	6
Gruzija	6		6
Gvineja Bisau	5		5
Kolumbija	1	4	5
Singapur	5		5
Bjelorusija	2	2	4
Etiopija	3	1	4
Srbija	3	1	4
Tanzanija	2	2	4
Uzbekistan	3	1	4
Albanija	3		3
Haiti	3		3
Jamajka	3		3
Južni Sudan	3		3
Papua Nova Gvineja	2	1	3
SAD	2	1	3
Zapadna Sahara	3		3
Benin	1	1	2
Bosna i hercegovina	2		2
Čad	2		2
Kenija	1	1	2
Moldavija	2		2
Sjeverna Makedonija	2		2
Srednjoafrička Republika	2		2
Bez državljanstva		1	1
Brazil		1	1
Butan	1		1
Crna Gora	1		1

Dominikanska Republika	1		1
Gabon		1	1
Liberija	1		1
Mauritanija	1		1
Mozambik	1		1
Ruanda	1		1
Rumunjska	1		1
Turkmenistan	1		1
Zimbabve		1	1
Ukupno	54.185	13.929	68.114

Tablica 2: Tražitelji međunarodne zaštite prema državljanstvu¹⁸

Grafikon 5: Tražitelji međunarodne zaštite prema državljanstvu

Grafikon 6: Tražitelji međunarodne zaštite prema spolu

¹⁸ <https://mup.gov.hr/pristup-informacijama-16/statistika-228/statistika-tražitelji-medjunarodne-zastite/283234>

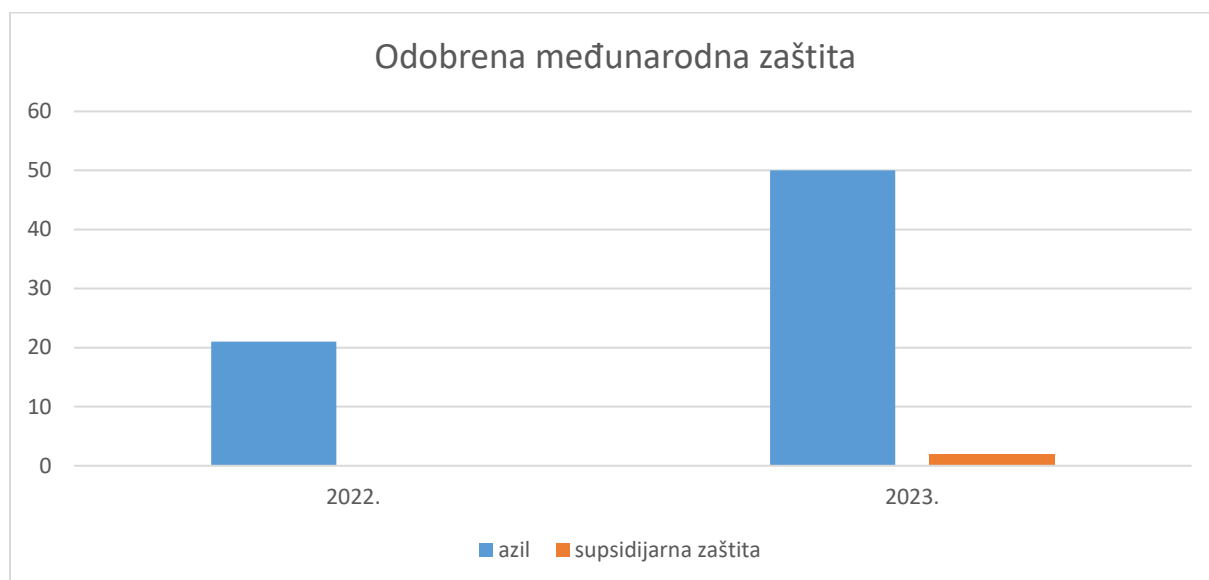
S druge strane, u 2023. godini je zabilježeno smanjenje broja podnesenih zahtjeva za međunarodnu zaštitu od 35% u odnosu na godinu prije. Razlog za navedeno je to što su se tražitelji međunarodne zaštite zadržavali vrlo kratko na teritoriju Republike Hrvatske te su nastavljali put do svojih krajnjih odredišta prije nego što su podnijeli zahtjev.

U 2023. godini odobrena su 52 zahtjeva za međunarodnu zaštitu te je u 50 slučajeva odobren azil, a u dva supsidijarna zaštita.

ZAŠTITA/VRSTA	2022.	2023.
Azil	21	50
M	11	27
0-13	8	9
14-17		
18-34	3	
35-64		
65>		
Ž	10	23
0-13	8	8
14-17	1	
18-34	1	7
35-64		8
65>		
Supsidijarna zaštita	0	2
M	0	2
0-13		
14-17		
18-34		
35-64		2
Ž	0	
0-13		
14-17		

18-34		
35-64		

Tablica 3: Broj osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj 2022. - 2023.¹⁹

Grafikon 7: Odobrene međunarodne zaštite u 2022. i 2023. godini

5.3. Prihvat i smještaj tražitelja međunarodne zaštite

Zbog povećanja broja tražitelja međunarodne zaštite povećani su smještajni kapaciteti Prihvatilišta za tražitelje međunarodne zaštite u Kutini tako da je dio tražitelja smješten u stambene kontejnere koji su postavljeni na vanjskom prostoru Prihvatilišta. Time je kapacitet smještaja povećan s dotadašnjih 140 na 300 mjesta.

Također, Ministarstvo unutarnjih poslova zaposlilo je dodatne službenike za rad na prihvatu i smještaju tražitelja međunarodne zaštite, a isto tako službenici su nastavili pohađati brojne edukacije kako bi osigurali bolje uvjete za boravak tražitelja u Prihvatilištima.

¹⁹ <https://mup.gov.hr/pristup-informacijama-16/statistika-228/statistika-trazitelji-medjunarodne-zastite/283234>

5.4. Dublinski postupak

Ulazni transferi izvršeni su iz sljedećih država članica:	
Država	2023.
Austrija	193
Belgija	87
Bugarska	1
Danska	1
Finska	8
Francuska	117
Luksemburg	2
Njemačka	278
Nizozemska	10
Norveška	9
Poljska	3
Slovačka	6
Slovenija	9
Švedska	14
Švicarska	159
Ukupno	897

Broj izlaznih transfera (iz HR):	
Država	2023.
Bugarska	4
Njemačka	3
Nizozemska	1
Poljska	1
Slovenija	1
Švicarska	2
Ukupno	12

Tablica 4: Broj ulaznih i izlaznih dublinskih transfera za razdoblje 01.01.-31.12.2023.²⁰

²⁰ <https://mup.gov.hr/pristup-informacijama-16/statistika-228/statistika-trazitelji-medjunarodne-zastite/283234>

5.5. Pristup informacijama i pružanje pravne pomoći

Projekt „Besplatna pravna pomoć u postupku odobrenja međunarodne zaštite“ provodio se kontinuirano tijekom 2023. godine te je sufinanciran sredstvima iz Fonda za azil, migracije i integraciju. Tijekom 2023. godine izrađen je projektni prijedlog za novi projekt „Besplatna pravna pomoć u postupku odobrenja međunarodne zaštite“ koji se počeo provoditi od 28.3.2024.

Od 19.02.2022. do 31.03.2023. godine provodio se i projekt „Pravno savjetovanje u postupku odobrenja međunarodne zaštite 2021.“, također sufinanciran sredstvima nacionalnog programa Fonda za azil migracije i integraciju. Tijekom 2023. godine izrađena je mobilna aplikacija o glavnim značajkama postupka odobrenja međunarodne zaštite u Republici Hrvatskoj te načinima ostvarivanja prava tražitelja međunarodne zaštite u praksi. Tijekom 2023. godine izrađen je projektni prijedlog za novi projekt „Pravno savjetovanje u postupku odobrenja međunarodne zaštite“.

5.6. Jačanje kapaciteta i međunarodna suradnja na području međunarodne zaštite

U svrhu kontinuiranog jačanja administrativnih kapaciteta, službenici Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovali su u nizu edukacija, radionica i sastanaka.

Službenici Službe za međunarodnu zaštitu, Odjela za postupak međunarodne zaštite su sudjelovali na edukacijama u sklopu kurikuluma Agencije Europske unije za azil: „Evidence assessment“, „EUAA pre-deployment induction training“.

Povećanje broja tražitelja međunarodne zaštite koji su rezultat povećanih migracijskih pritisaka, rezultirao je zapošljavanjem novih djelatnika Službe kako bi se adekvatno odgovorilo na povećano administrativno opterećenje.

UNHCR je 3. studenoga 2023. godine održao radionicu sa šesnaest načelnika postaja granične policije i predstavnicima Uprave za granicu Ministarstva unutarnjih poslova kako bi podijelio svoja zapažanja iz border monitoring misija/posjeta.

Sudionici su raspravljali o izazovima u vezi s pristupom azilu, uključujući pružanje informacija, registraciju

tražitelja azila i sustave ulaska koji su osjetljivi na potrebe za zaštitom.

5.6.1. Aktivnosti u okviru projekta “Pristup teritoriju i sustavu azila u Hrvatskoj – pravna podrška i podizanje kapaciteta“

Hrvatski pravni centar (HPC) u 2023. godini, kao provedbeni partner i uz financijsku podršku UNHCR-a, provodio je projekt “Pristup teritoriju i sustavu azila u Hrvatskoj – pravna podrška i podizanje kapaciteta“. Od aktivnosti u okviru navedenog projekta izdvajamo sljedeće:

1. Pružanje pravne pomoći

Tijekom 2023. HPC je pružao pravnu pomoć osobama raseljenim iz Ukrajine, a savjetovanja su provođena na terenu, u kolektivnim smještajima te putem individualnih savjetovanja koja su održavana putem telefona, e-maila i društvenih mreža. Također su pružane pravne informacije i održavana pravna savjetovanja s tražiteljima međunarodne zaštite, te osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom

2. Nacionalni izvještaj o sustavu azila za 2022.

U 2023. godini pripremljen je Nacionalni izvještaj o sustavu azila u 2022. godini.

Izvještaj prati novine na razini Europske unije, kao i novine u zakonodavstvu, javnim politikama te izazove u hrvatskom sustavu azila u praksi tijekom 2022. godine. Izvještaj je pripremljen temeljem podataka Ministarstva unutarnjih poslova, upravnih sudova, Visokog upravnog suda, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog društva i drugih javno dostupnih podataka.

3. Edukacija policijskih službenika

U suradnji s UNHCR-om i Ministarstvom unutarnjih poslova RH održane su dvije edukacije za policijske službenike na temu „Pristup sustavu međunarodne zaštite i zaštita ranjivih skupina“, prva 7. lipnja 2023., te druga radionica 12. rujna 2023. godine, obje u prostorijama Policijske akademije. Na radionicama su obrađene sljedeće teme bitne za pristup sustavu međunarodne zaštite: ljudska prava migranata i pristup sustavu međunarodne zaštite, zaštita i prepoznavanje ranjivih skupina, tehnike intervjuiranja ranjivih skupina te odgovornost policijskih službenika, a koje su bile popraćene i praktičnim vježbama.

4. Predavanja za studente vezano za sustav azila

Nastavljena je dugogodišnja suradnja s Fakultetom političkih znanosti i Pravnim fakultetom u Zagrebu te su održana sljedeća predavanja za studente:

- 19. siječnja održano je predavanje za 19 studenata Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu;
- 1. i 2. ožujka održano je predavanje za 76 studenata Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u sklopu katedre za Upravno pravo;
- 13. travnja održano je predavanje za 4 studenta iz Pravne klinike Pravnog fakulteta u Zagrebu;
- 6. prosinca održano je predavanje za 17 studenata socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Također 20. travnja 2023., održano je predavanje za 19 studenata Veleučilišta kriminalistike i javne sigurnosti.

5. Koordinacija za azil

Tijekom 2023. godine održana su tri sastanka Koordinacije za azil:

Prvi sastanak Koordinacije za azil održan je 1. lipnja 2023. te je na koordinaciji predstavljen Nacionalni izvještaj o sustavu azila u Republici

Hrvatskoj za 2022. godinu kao i preporuke izrađene na projektu „Komplementarni putovi za pristup međunarodnoj zaštiti u Jugoistočnoj Europi – COMP4SEE“ (vidi više pod naslovom 5.8. Komplementarni putovi dolaska). Na sastanku je sudjelovalo ukupno 14 sudionika.

Drugi sastanak Koordinacije za azil održan je 25. listopada. Tema sastanka bile su novine u Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti i razmjena informacija o sustavu azila. Ukupno je na sastanku prisustvovalo 24 sudionika.

Treći sastanak Koordinacije za azil na temu zaštite djece bez pratnje iz recentne prakse aktera u sustavu azila održan je 29. studenog 2023. Ukupno je na sastanku prisustvovao 21 sudionik.

6. Obilježavanje Dana izbjeglica

HPC je u povodu Svjetskog dana izbjeglica 20. lipnja organizirao i održao pub kviz na temu izbjeglištva i migracija u klubu SPUNK. Organizaciju kviza podržali su studenti Pravne klinike Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

7. Seminar za suce upravnih sudova

U suradnji s Pravosudnom akademijom i UNHCR-om, 22. studenog 2023.

godine u Zagrebu, u prostorijama Pravosudne akademije održan je seminar za suce upravnih sudova na temu rodno uvjetovanog nasilja u postupcima odobrenja međunarodne zaštite. Svrha seminara bila je produbiti znanja polaznika u području upravnosudske zaštite i postupanja prema tražiteljima međunarodne zaštite i osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom koje su bile izložene rodno uvjetovanom nasilju s aspekta hrvatskog pozitivnog prava, europskog i međunarodnog zakonodavstva te prakse Europskog suda za ljudska prava. Seminaru je prisustvovalo 10 sudaca.

8. Radionica za odvjetnike i pružatelje pravne pomoći

Radionica za odvjetnike i pružatelje pravne pomoći iz udruga registriranih za pružanje primarne pravne pomoći na temu Izazovi u pravnoj praksi u području azilnog prava, održana je 1. prosinca 2023.

9. Interdisciplinarna grupa stručnjaka

Hrvatski pravni centar uz podršku UNHCR-a okupio je i oformio interdisciplinarnu grupu stručnjaka s ciljem uspostave strukturiranog dijaloga

između stručnjaka, državnih tijela, organizacija civilnog društva, te drugih aktera u području azila i migracija. Grupa je zamišljena kao platforma za raspravu i zagovaranje koja pruža smjernice, priprema mišljenja i preporuke i reagira na javne politike i zakonodavne prijedloge s naglaskom na zaštitu prava izbjeglica. U 2023. godini održan je inicijalni sastanak.

10. Brošura o pravu na rad

U suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (HZZ) izrađena je brošura pod nazivom „Pravo na rad tražitelja međunarodne zaštite, osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom i osoba pod privremenom zaštitom“. Brošura sadrži ključne informacije o pravu na zapošljavanje i rad, kao i o zaštiti tih prava. Dostupna je na hrvatskom jeziku, a do sada je prevedena na engleski, ukrajinski i ruski jezik.²¹

²¹ <https://www.hpc.hr/2024/02/05/izradena-brosura-pravo-na-rad-trazitelja-medunarodne-zastite-osoba-s-odobrenom-medunarodnom-zastitom-i-osoba-pod-privremenom-zastitom/>

5.6.2. Aktivnosti u okviru suradnje s Europskim vijećem za izbjeglice i prognanike (ECRE) vezano za tzv. Asylum Information Database projekt

U okviru dugogodišnje suradnje s Europskim vijećem za izbjeglice i prognanike (ECRE) vezano za tzv. Asylum Information Database projekt, pripremljen je nacionalni izvještaj²² za 2022. godinu koji sadrži informacije o postupku odobrenja međunarodne zaštite, pravima i obvezama tražiteljima međunarodne zaštite, uvjetima prihvata, detenciji te integraciji i pravima osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom.

Također, po prvi puta pripremljen je i izvještaj vezano za sustav privremene zaštite u Hrvatskoj.²³

5.7. Premještanje i preseljenje

Vlada Republike Hrvatske donijela je 28. srpnja 2022. godine Odluku o premještanju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite („Narodne

novine“, br. 88/22.)²⁴. Prema ovoj Odluci Republika Hrvatska će, prema načelu dobrovoljnosti i solidarnosti, temeljem Deklaracije o dobrovoljnom mehanizmu solidarnosti, sudjelovati u premještanju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite iz Helenske Republike, Republike Cipra, Talijanske Republike, Republike Malte i Kraljevine Španjolske (tzv. MED 5). Radi se o doprinosu u obliku premještanja osoba koje ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite (dajući prednost ranjivim skupinama). Sukladno navedenoj Odluci, dana 28. srpnja 2022. godine, iz Republike Italije je u Republiku Hrvatsku premješteno 29 tražitelja međunarodne zaštite.

5.8. Komplementarni putovi dolaska - projekt „Komplementarni putevi za pristup međunarodnoj zaštiti u jugoistočnoj Europi – Comp4see“

Projekt je sufinancirao Fond za azil, migracije i integraciju Europske unije i Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Glavni cilj projekta je

²² Izvještaj za 2022. godinu dostupan je na sljedećoj poveznici: <https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/06/AIDA-HR-2022-Update.pdf>.

²³ https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/06/AIDA_HR_Temporary-Protection_2022.pdf

²⁴ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_07_88_1366.html

doprinijeti razvoju komplementarnih putova dolaska u Hrvatskoj, Sloveniji i Bugarskoj stvaranjem novih modela privatnih sponzorstava/sponzorstava zajednice i ponuditi preporuke za poboljšanje nacionalnih sustava spajanja obitelji. Partneri na projektu su Mirovni institut (Slovenija), Pravni centar za zaštitu ljudskih prava i okoliša (Slovenija) i Zaklada za pristup pravima (Bugarska).

U 2023. u okviru druge godine projekta, izdvajamo sljedeće aktivnosti:

- Pružanje pravne pomoći i asistiranje u postupcima spajanja obitelji s osobama pod međunarodnom zaštitom.

- U 2023. godini pripremljene su Preporuke za razvoj nacionalnog modela privatnog sponzorstva/sponzorstva zajednice²⁵ te Preporuke za poboljšanje nacionalnog sustava spajanja obitelji u Hrvatskoj²⁶.

- Navedene preporuke predstavljene su na okruglom stolu koji je održan 28. lipnja 2023. u Zagrebu. Održavanjem okruglog stola željela se podići svijesti o potencijalu

komplementarnih putova kao sredstava za omogućavanje sigurnih i legalnih mogućnosti dolaska izbjeglica u EU, posebno u zemljama koje do sada nisu imale takve programe te podići svijest o mogućnostima uspostave shema privatnih sponzorstava, kao i podići svijest o izazovima koji se javljaju u postupcima spajanja obitelji i zagovaranje poboljšanja postojećeg sustava spajanja obitelji u Hrvatskoj.

- Provedeno je anketno istraživanje o stavovima građana Hrvatske, Slovenije i Bugarske o migracijama, a izvještaj je dostupan na web stranicama Hrvatskog pravnog centra.²⁷

U Zagrebu je 23. studenog 2023. godine, u okviru navedenog projekta održana međunarodna konferencija "New Legal Pathways for Access to Protection and Integration of Refugees in Europe - Opportunities and Challenges".²⁸ Na konferenciji su se okupili stručnjaci i relevantni akteri iz triju partnerskih zemalja, ali i iz država jugoistočne i centralne Europe koje su članice EU-a, te država koje su u procesu pristupanja EU-u. Glavni cilj

²⁵ <https://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2023/07/Preporuke-nacionalni-model-sponzorstva.pdf>

²⁶ <https://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2023/07/Preporuke-nacionalni-sustav-spajanja-obiljelji.pdf>

²⁷ https://www.hpc.hr/wp-content/uploads/2023/12/Survey-report-perception-of-citizens-of-HR-SI_BG-about-migrations.pdf

²⁸ https://migrant-integration.ec.europa.eu/event/new-legal-pathways-access-protection-and-integration-refugees-europe-opportunities-and_en

konferencije bio je promovirati komplementarne putove dolaska kao način legalnog dolaska, prihvata i integracije izbjegličke populacije.

Na konferenciji su podijeljena znanja i iskustva iz ovog područja, među ostalima²⁹:

- 1) uvid u koncept komplementarnih putova u strateškim dokumentima UNHCR-a i u politici Europske unije;
- 2) iskustva Kanade, koja je prva uvela model privatnog sponzorstva izbjeglica, Njemačke s uspješnim sponzorskim programom NesT - Neustart im Team, kao i najbolje prakse i zaključke do sada provedenih programa koje je predstavila SHARE mreža;
- 3) prikaz istraživanja o percepciji građana Bugarske, Hrvatske i Slovenije o izbjeglicama, njihovim potrebama i položaju u društvu;
- 4) nacionalne preporuke razvijene u okviru projekta, uključujući one koje se

odnose na poboljšanje nacionalnih sustava spajanja obitelji i one o modelu privatnog sponzorstva koji bi bio najprikladniji za određeni nacionalni kontekst. Preporuke se temelje na istraživačkim aktivnostima projekta koje uključuju analizu zakonodavnih i institucionalnih okvira, empirijsko istraživanje, anketu o iskustvima i percepcijama šireg kruga dionika te uvide stečene kroz pružanje pravne podrške u postupcima spajanja obitelji.

Pored toga, tijekom 2023. godine izrađeni su i video materijali o komplementarnim putovima, privatnom sponzorstvu i sustavu spajanja obitelji.³⁰

²⁹ Materijali razvijeni u sklopu projekta dostupni su ovdje:

<https://www.hpc.hr/2023/07/06/comp4see-komplementarni-putovi-za-pristup-medunarodnoj-zastiti-u-jugocnoj-europi/>

³⁰ <https://www.hpc.hr/2023/12/22/video-materijali-komplementarni-putovi-dolaska-u-europu-modeli-sponzorstva-i-postupci-spajanja-obiljelji/>

6. MALOLJETNICI I DRUGE RANJIVE SKUPINE

6.1. Djeca bez pratnje i odvojena djeca

U 2023. godini zabilježen je veliki rast tražitelja međunarodne zaštite, maloljetnika bez pratnje, 1.516, što je 347% više u odnosu na 2022. godinu kada ih je bilo 436.

Statistički podaci o tražiteljima međunarodne zaštite maloljetnicima bez pratnje prema dobi i spolu zaključno od 2011. do 2023. godine														
Spol / Godine	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
M	194	69	54	10	5	163	251	59	65	169	174	337	1.458	3.008
0-13 bez pratnje	3				2	15	23	11	3	21	28	12	100	218
14-15 bez pratnje	18	11	8		1	47	62	13	12	30	40	74	273	589
16-17 bez pratnje	173	58	46	10	2	101	166	35	50	118	106	251	1.085	2.201
Ž	3	1	1			1	10	5	5	17	21	99	58	221
0-13 bez pratnje						1	4	2	1	7	6	17	12	50
14-15 bez pratnje							1		2	4	5	24	8	44
16-17 bez pratnje	3	1	1				5	3	2	6	10	58	38	127
UKUPNO	197	70	55	10	5	164	261	64	70	186	195	436	1.516	3.229

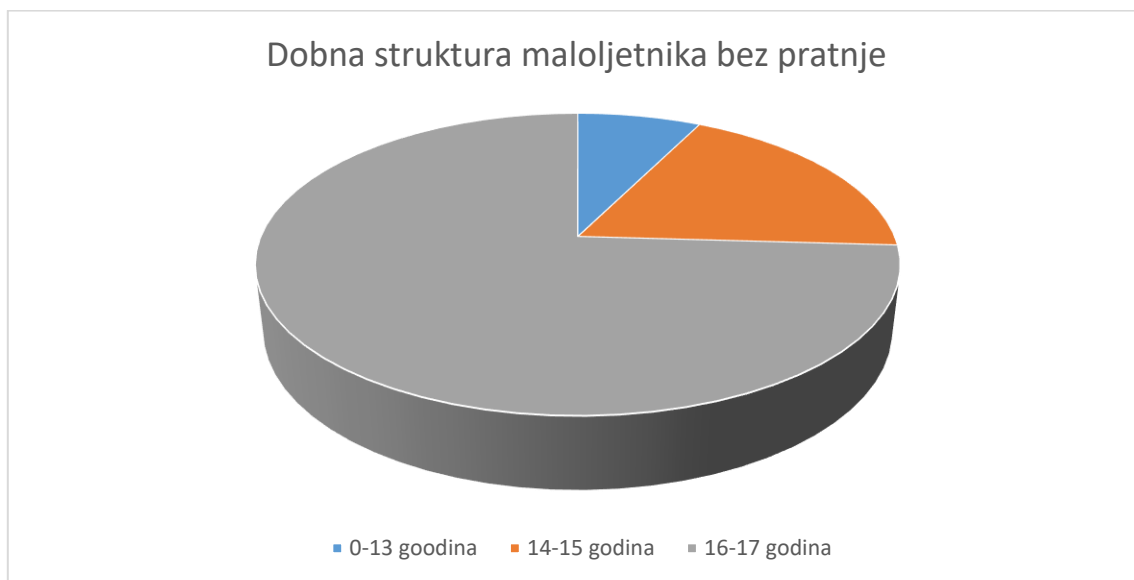
Tablica 5: Broj tražitelja međunarodne zaštite - maloljetnika bez pratnje³¹

Grafikon 8: Djeca bez pratnje – tražitelji međunarodne zaštite prema spolu

³¹ [web statistike 2023 Q4.xlsx \(live.com\)](#)

Iako je i u ukupnom broju tražitelja međunarodne zaštite značajno manje žena nego muškaraca (20% žena), kod maloljetnika bez pratnje, udio djevojčica je još manji. Prema spolnoj strukturi, prevladavaju dječaci (96,2%) u odnosu na djevojčice (3,8%).

Grafikon 9: Dobna struktura djece bez pratnje – tražitelja međunarodne zaštite

U 2023. godini, uz redovite posjete praćenju zaštite, UNHCR je zajedno s Uredom pravobranitelja za djecu posjetio dva dječja doma - u Zagrebu, gdje su, nakon što ih je zatekla policija, smještena djeca bez pratnje i odvojena djeca (UASC), te u Splitu, gdje su smještena ukrajinska UASC. Povećani dolasci i vrlo kratki boravci UASC-a, u nekim slučajevima i nekoliko sati, nastavili su se 2023., što je izazvalo zabrinutost u pogledu zaštite.

U sklopu projekta "Pravna pomoć i izgradnja kapaciteta za pristup teritoriju i sustavu azila u Hrvatskoj", Hrvatski pravni centar, kao provedbeni partner i

uz financijsku potporu UNHCR-a Hrvatska, organizirao je sastanak Koordinacije za azil 29. studenog 2023. godine. Koordinacija za azil uspostavljena je još 2003. godine s ciljem razmjene informacija između relevantnih aktera u sustavu azila, posebno o izazovima, i, ako je moguće, predlaganja rješenja za izazove koji se javljaju u praksi. Tema sastanka bila je "Zaštita djece bez pratnje u svjetlu nedavnih praksi unutar sustava azila". Predstavnici Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva unutarnjih poslova (Prihvatilište za tražitelje međunarodne zaštite), Hrvatskog zavoda za socijalni

rad (Područni ured Novi Zagreb) i Centra za pružanje usluga u zajednici Zagreb dali su kratke uvode u temu sastanka. Na sastanku je sudjelovao 21 sudionik.

U sklopu istog projekta, 6. prosinca 2023. godine, pravnik Hrvatskog pravnog centra održao je predavanje za 17 studenata socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, u okviru Katedre za obiteljsko pravo. Tema predavanja bila je obiteljskoppravna zaštita djece bez pratnje.

6.1.1. Izmjene zakonskog okvira u odnos na maloljetnike

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 33/2023) koji je donesen 17. ožujka 2023., a koji je stupio na snagu 1. travnja 2023. godine donio je izmjene koje se odnose na maloljetne osobe.

Tako je propisano da se djetetu tijekom postupka međunarodne zaštite osigurava pristup rekreacijskim aktivnostima, uključujući igru, primjerene njegovoj dobi te aktivnosti na otvorenom.

Također, kroz izmijenjene zakonske odredbe osnažena je uloga posebnog

skrbnika u brizi za maloljetnika bez pratnje te je propisano da će posebni skrbnik djeteta bez pratnje u najkraćem mogućem roku nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu poduzeti sve potrebne radnje kako bi pronašao članove obitelji i ponovno spojio dijete s obitelji, ako je to u njegovom interesu, uključujući kontaktiranje i suradnju s nadležnim ministarstvima, drugim državnim i stranim tijelima i nevladinim organizacijama.

Osim toga, Posebni skrbnik dužan je poštivati načelo povjerljivosti u prikupljanju, obradi i razmjeni podataka o djetetu i članovima obitelji kako ne bi ugrozio njihovu sigurnost.

6.2. Skrb i zaštita djece iz Ukrajine

Imajući u vidu specifične potrebe državljana Ukrajine koji su izbjegli iz ratom pogođenih područja, a posebice vezano uz zaštitu prava i dobrobiti djece, donesene su izmjene i dopune Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br.: 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23)³² kojim se uređuje da osobe pod privremenom zaštitom ostvaruju naknade i usluge u sustavu socijalne

³² [Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi \(nn.hr\)](#)

skrbi u istom opsegu kao i stranci pod supsidijarnom zaštitom i azilanti. Na taj način i djeca raseljena iz Ukrajine imaju punu zaštitu svojih prava.

Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad (u daljnjem tekstu: Područni uredi) od početka agresije na Ukrajinu pružaju pomoć i podršku djeci raseljenoj iz Ukrajine, surađuju s nevladinim organizacijama i civilnim sektorom te poduzimaju sve zaštitne i privremene mjere za zaštitu prava i dobrobiti djece za vrijeme njihovog boravka u Republici Hrvatskoj u skladu s nacionalnim propisima Republike Hrvatske. Područni uredi dosad su evidentirali više od 500 djece raseljenih iz Ukrajine koja su u Republiku Hrvatsku stigla bez pratnje roditelja ili zakonskog zastupnika. Djeca su stavljena pod skrbništvo te su imenovani posebni skrbnici osobe od povjerenja, bliski članovi obitelji ili stručni radnici Područnih ureda. Većina osoba raseljenih iz Ukrajine nalazi se u privatnom smještaju pa se tako i većina djece iz Ukrajine, koja se u Republici Hrvatskoj nalaze bez pratnje roditelja ili zakonskog zastupnika, nalazi u kolektivnom ili privatnom smještaju zajedno s osobama od povjerenje s kojima su stigli u Republiku Hrvatsku.

6.2.1. Jačanje kapaciteta u području pružanja psihosocijalne podrške

Ured UNICEF-a za Hrvatsku u koordinaciji s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Hrvatskim zavodom za socijalni rad, područnim ured Split i provedbenim partnerima osigurao je jačanje stručnih kapaciteta (znanja i vještina) za integrirano pružanje usluga zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne podrške, usluga, programa i intervencija zaštite i podrške najugroženijoj djeci, adolescentima i roditeljima/skrbnicima izbjeglicama iz Ukrajine.

Također, u suradnji s Vladom Švicarske Konfederacije i Središnjim državnim tajništvom za migracije u sklopu međunarodnog programa "Podrška djeci izbjeglicama i migrantima u procesu integracije u zemljama EU" jačaju se kapaciteti stručnjaka za pružanje podrške obiteljima u riziku, razvoju udomiteljstva za djecu iz Ukrajine, kao i za pružanje psihosocijalne podrške i podrške mentalno zdravlju kako bi sustav bio osjetljiviji i u većoj mjeri odgovarao na potrebe djece i obitelji iz Ukrajine.

U sklopu projekta je napravljena analitička procjena pravnog okvira za skrbništvo, međunarodnu zaštitu i

zaštitu djece bez pratnje i odvojene djece (UASC) raseljene iz Ukrajine te procjena sustava upravljanja informacijama za prikupljanje, obradu i razmjenu podataka o djeci bez pratnje i odvojenoj djeci.

6.2.2. Studijski posjet ukrajinske delegacije Republici Hrvatskoj, studeni 2023.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike bilo je u razdoblju od 27. do 30. studenoga 2023. koordinator i domaćin studijske posjete ukrajinske delegacije vezano za reformu skrbi o djeci i razvoj podrške obiteljima.

Studijska posjeta organizirana je u okviru inicijative "Obitelj za svako dijete" - bolja skrb za djecu u Ukrajini koju je pokrenula Vlada Ukrajine u suradnji s UNICEF-om i brojnim dionicima.

Cilj studijske posjete bio je dobivanje uvida u politike i prakse skrbi o djeci koje se provode u Republici Hrvatskoj kroz sastanke, prezentacije i posjete relevantnim organizacijama i institucijama. Ukrajinsku delegaciju činilo je 18 članova, i to predstavnici

Koordinacijskog centra za obiteljski odgoj i skrb o djeci, koje je posebno osnovano savjetodavno tijelo Vlade Ukrajine zaduženo za provedbu reforme skrbi o djeci financirano od strane Europske unije, predstavnici ukrajinskog ministarstva socijalne politike, predstavnici ukrajinskog ministarstva nadležnog za obrazovanje, predstavnica Volynske regionalne državne uprave, predstavnica Harkivske vojne regionalne uprave, predstavnici Ureda UNICEF-a za Ukrajinu te predstavnici Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske, koja pruža podršku Vladi Ukrajine u provedbi reforme skrbi za djecu. U skladu s time, podršku Ministarstvu kao domaćinu organizacije posjeta pružao je Ured UNICEF-a za Hrvatsku.

6.2.3. Ljetna škola za djecu ukrajinskih branitelja

Vlada Republike Hrvatske je u lipnju 2023. godine donijela Odluku o potpori održavanju ljetne škole u Republici Hrvatskoj za djecu ukrajinskih branitelja u 2023. godini³³ kojom je zadužila Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za

³³ [224 - 8.docx \(live.com\)](#)

pripremu i provedbu aktivnosti održavanja ljetne škole u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Središnjim državnim uredom za demografiju i mlade i Hrvatskim crvenim križem, kao i za praćenje provedbe aktivnosti. U cilju provedbe Odluke, nadležna tijela su uključila i organizacije civilnog društva i stručnjake iz pojedinih područja.

Ljetna škola za djecu ukrajinskih branitelja u Republici Hrvatskoj je temeljem navedene Odluke Vlade realizirana u Rijeci tijekom kolovoza 2023. godine za dvije skupine djece s odraslim osobama u pratnji, u dva termina. Prva skupina od 40 djece boravila je u Domu Crvenog križa Rijeka u razdoblju od 10. do 20. kolovoza 2023., a druga skupina od 41 djeteta u razdoblju od 21. do 31. kolovoza 2023. Program ljetne škole za djecu uključivao je radionice engleskog jezika, STEAM radionice, kreativne radionice, sportske radionice, školu plivanja, obilazak grada Rijeke, obilazak zvjezdarnice, jednodnevni izlet na otok Krk i jednodnevni izlet u Gorski Kotar te učenje kulture i povijesti Republike Hrvatske. Sve troškove održavanje ljetne škole podmirila je Republika Hrvatska.

6.2.4. Sudjelovanje u radu ekspertne skupine novoosnovane konzultacijske ekspertne skupine pri Vijeću Europe (CGU) radi zaštite prava Ukrajinske djece

Vijeće Europe je osnovalo Konzultacijsku grupu o djeci iz Ukrajine, kako bi se osigurala praktična provedba Deklaracije iz Reykjavíka iz 2023., te kako bi se olakšao dijalog i razmjena informacija, u multilateralnom okruženju o primjenjivim pravnim standardima i politikama u vezi s ukrajinskom djecom koja borave u državama članicama Vijeća Europe, a radi ujednačavanja postupanja i učinkovite zaštite prava ukrajinske djece koja su bila prisiljena napustiti svoju domovinu.

Grupa je sastavljena od nacionalnih stručnjaka odgovornih za donošenje odluka i koordinaciju pitanja povezanih s djecom Ukrajine, kao i stručnjaka iz Europske unije te drugih ključnih međunarodnih organizacija te europskih i ukrajinskih nevladinih organizacija.

Do kraja 2023. godine su održana dva on-line sastanka Konzultativne skupine VE o djeci Ukrajine (CGU) na temu, skrbništva i razumijevanje rizika od trgovine djecom Ukrajine u svrhu seksualnog i radnog iskorištavanja.

6.3. Rodno uvjetovano nasilje

Koordinacijska skupina za rodno uvjetovano nasilje u prihvatnim centrima, koju je 2020. godine osnovalo Ministarstvo unutarnjih poslova uz potporu UNHCR-a na temelju standardnog operativnog postupka, održala je tri sastanka u 2023. godini. Kao odgovor na potrebe za obukom koje je identificirala koordinacijska skupina, UNHCR je u partnerstvu s nevladinom organizacijom Društvo za psihološku pomoć održao 6. prosinca 2023. godine radionicu na temu "Kako se nositi sa sekundarnom traumom i izgaranjem" za dvadeset pružatelja usluga i Ministarstvo unutarnjih poslova.

6.4. Druge ranjive skupine

6.4.1. Nacionalni plan zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana 30. ožujka 2023. godine usvojila Odluku o donošenju Nacionalnog plana zaštite i promicanja

ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027. godine³⁴, Akcijskog plana zaštite i promicanja ljudskih prava za 2023. godinu³⁵ i Akcijskog plana suzbijanja diskriminacije za 2023. godinu³⁶.

Svrha Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027. godine je kroz višegodišnje planiranje osigurati koordinirano djelovanje tijela državne uprave na području zaštite ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije, nadopuniti postojeće sektorske politike i podignuti razinu znanja i svijesti o jednakosti kako bi svi građani ostvarili svoja prava zajamčena Ustavom Republike Hrvatske i međunarodnim ugovorima za zaštitu ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije. Kroz provedbu posebnih ciljeva u petogodišnjem razdoblju doprinijet će se dugoročnom postizanju više razine društvene uključenosti i socijalne solidarnosti, kvalitete života i vladavine prava. Provedba Nacionalnog plana u najvećoj mjeri podupire ostvarenje horizontalnog prioriteta Nacionalne razvojne strategije

³⁴

<https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Nacionalni%20plan%20za%20ZPLJP%20razdoblje%20do%202027.pdf>

³⁵ [Akcijski plan zaštite i promicanja ljudskih prava 2023.pdf \(gov.hr\)](#)

³⁶ [Akcijski plan suzbijanja diskriminacije 2023.pdf \(gov.hr\)](#)

Republike Hrvatske do 2030. godine, promicanje ravnopravnosti i jednakih mogućnosti, kako bi se dugoročno ostvarila vizija društva u kojemu nema diskriminacije na temelju rasne ili etničke pripadnosti, vjere, spola, spolne orijentacije, nacionalnog ili društvenog podrijetla i invaliditeta, u kojem su svi hrvatski građani jednako prisutni na svim područjima javnog i privatnog života, imaju jednak status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svojih prava i jednaku korist od ostvarenih rezultata.

Kako bi se osigurao jednak pristup pojedinim područjima života te dobrima i uslugama za sve građane, a posebice skupinama građana koje se češće nalaze u nepovoljnom položaju, oblikovane su mjere usmjerene na područje obrazovanja, rada i zapošljavanja, zdravlja i stanovanja kao i poseban cilj usmjeren na osnaživanje prava nacionalnih manjina.³⁷

³⁷ Izvor: [Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina - Nacionalni plan zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje do 2027. godine \(gov.hr\)](#)

7. INTEGRACIJA OSOBA S ODOBRENOM MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM U HRVATSKO DRUŠTVO

7.1. Izmjene i dopune Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti

Novim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 33/23)³⁸ koji je stupio na snagu 1. travnja 2023. godine donesene su odredbe koje se odnose i na položaj osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom. Izmjene se odnose na ukidanje odredbe o prestanku prava na boravak u Republici Hrvatskoj azilantu ili strancu pod supsidijarnom zaštitom ako iseli iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 6 mjeseci. Definirana je obveza obavještanja Ministarstva unutarnjih poslova u slučajevima kada isele iz Republike Hrvatske ili neprekidno borave u inozemstvu duže od 90 dana u razdoblju od 180 dana. Također, preciznije je definirano ishođenje isprava (dozvole boravka i putne isprave) za članove obitelji osoba pod međunarodnom zaštitom kojima je odobren privremeni boravak u svrhu

spajanja obitelji jasnim upućivanjem na odredbe Zakona o strancima.

U području ostvarivanja prava na smještaj osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom definirao je sveobuhvatno normiranje pitanja

Slika 3: Protokol postupanja prilikom integracije osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita

smještaja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom uključujući smještaj u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite. S obzirom na dosadašnje odredbe koje nisu regulirale rješavanje stambenog zbrinjavanja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom nakon isteka dvogodišnjeg prava na smještaj, izmjenama je iznimno predviđeno omogućavanje privremenog korištenje stambene

³⁸ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_03_33_581.html

jedinice u državnom vlasništvu azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom i nakon proteka dvogodišnjeg prava na smještaj, uz definiranje sudjelovanja u plaćanju troškova. Nadalje, propisane su prekršajne odredbe u situacijama kršenja definiranih obveza azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.

7.2. Publikacije i alati na području integracije

7.2.1. Protokol postupanja prilikom integracije osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u prvom kvartalu 2023. objavio je Protokol postupanja prilikom integracije osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita koji je usvojen 19.12.2022.³⁹

Publikacija je namijenjena svim dionicima koji sudjeluju u integraciji osoba s međunarodnom zaštitom: državnim tijelima, lokalnoj samoupravi, organizacijama civilnog društva te samim osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom. Protokol je

osmišljen kao niz međusobno povezanih koraka koji pridonose integraciji osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom na lokalnoj razini. Osim obveza središnjih državnih tijela, uglavnom ministarstava i vladinih ureda, Protokol regulira i korake koje treba poduzeti na razini gradova kao mjesta gdje se zapravo odvija integracija u društvo. Svrha Protokola je pomoći svim tijelima i organizacijama koje sudjeluju u procesu da razumiju nadležnosti, prava i obveze u pojedinim područjima integracije (obrazovanje, zapošljavanje, socijalna skrb, zdravstvo). Protokol je dostupan na službenoj web stranici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

7.2.2. Prava osoba pod međunarodnom i privremenom zaštitom

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske izdao je i brošuru „Prava osoba pod međunarodnom i privremenom zaštitom“.⁴⁰ Brošura sadrži informacije o dostupnim mehanizmima zaštite i promicanja

³⁹ [Protokol postupanja prilikom integracije osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita.pdf \(gov.hr\)](https://www.gov.hr/vijesti/izdana-brosura-prava-osoba-pod-medjunarodnom-i-privremenom-zastitom/1149)

⁴⁰ <https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/izdana-brosura-prava-osoba-pod-medjunarodnom-i-privremenom-zastitom/1149>

ljudskih prava te suzbijanja diskriminacije u Republici Hrvatskoj, posebice u kontekstu međunarodne i privremene zaštite, a izdana je na dvanaest jezika: arapskom, engleskom, farski, filipinskom, francuskom, hindi, hrvatskom, nepalskom, paštu, španjolskom, turskom i ukrajinskom.

Brošura je proizašla iz priručnika „Integracija i ljudska prava – priručnik za edukatore“ koji su izradile Dijana Kesonja i Tatjana Vlašić za potrebe edukacijskih aktivnosti projekta „INCLuDE – Međuresorna suradnja u osnaživanju državljana trećih zemalja“ sufinanciranog sredstvima Fonda za

azil, migracije i integraciju (AMIF) Europske unije.⁴¹

7.2.3. Priručnik o inkluziji

UNHCR je 2023. predstavio Interaktivni priručnik o inkluziji za praktičare na lokalnoj razini⁴², koji su razvili UNHCR i Skupina za migracijsku politiku s predstavnicima lokalnih vlasti u pet općina u Istri i predstavnicima lokalnih vlasti iz tri grada Splitsko-dalmatinske županije, kao i lokalnim nevladinim organizacijama i predstavnicima lokalnih centara za socijalnu skrb koji rade s izbjeglicama. UNHCR je pružio informacije o svom mandatu; najnovije

⁴¹ Digitalna verzija brošure na dvanaest jezika dostupna je na sljedećim poveznicama:

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/HR_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/ARABIC_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/EN_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/ESP_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/FARSI_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/FR_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/HINDI_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/NEPAL_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/PASHTO_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/PH_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/TR_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/UA_Prava%20osoba%20pod%20me%C4%91unarodnom%20i%20privremenom%20za%C5%A1titom.pdf

⁴² <https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/62b31bf84.pdf>

globalne i nacionalne statistike o raseljenim osobama i osobama bez državljanstva te predstavio Priručnik.

Skup alata usmjeren je na to kako akteri na lokalnoj razini mogu osigurati učinkovito uključivanje izbjeglica u lokalne zajednice. Istarske općine relativno su nove zajednice koje primaju izbjeglice, sa sve većim brojem ukrajinskih izbjeglica. Dok je osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom potpora u integraciji osigurana centralizirano, od središnjih tijela državne uprave, uključivanje ukrajinskih izbjeglica prepušteno je lokalnim zajednicama, koje često nemaju iskustva s inkluzijom i trebaju podršku u ovom području.

7.3. Akcijski plan Grada Zagreba

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je na 23. sjednici 2023. Akcijski plan Grada Zagreba za provedbu Povelje Integrirajućih gradova za 2023. i 2024. godinu.

Nositelj izrade Akcijskog plana bila je Koordinacija Grada Zagreba za integraciju koju čine 4 predstavnice gradskih upravnih tijela i 5 vanjskih članova/ica izabranih putem Javnog

poziva za iskaz interesa za sudjelovanje u radu Koordinacije.

UČINKOVITO UKLJUČIVANJE IZBJEGLICA

PARTICIPATIVNI PRISTUPI ZA PRAKTIRAČARE NA LOKALNOJ RAZINI

QR CODE

PRAKTIČNI ALATI S DETALJNIM UPUTAMA

UNHCR i Skupina za migracijsku politiku izradili su praktični priručnik s detaljnim uputama za lokalne dionike za razvoj, prilagodbu i vrednovanje praksi za integraciju i uključivanje izbjeglica.

Alati su razvijeni u suradnji s praktičarima integracije u sedam pokusnih zemalja u Europi koji su bili uključeni u izradu alata, ispitani ih i ocijenili.

SADRŽAJ

- PRIRUČNIK ZA ISPIS
- MREŽNI INTERAKTIVNI PRIRUČNIK
- ANIMIRANE VIDEOPUTE
- ALATI ZA SAMOPROCJENU

MIGRATION POLICY GROUP UNHCR The UN Refugee Agency

UNHCR.ORG/MUNICIPALITIES-TOOLKIT

Slika 4: Priručnik o inkluziji

Akcijski plan odnosi se na tražitelje međunarodne zaštite, osobe kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita i strane radnike/ce. Nove mjere koje su iskorak u odnosu na prethodni Akcijski plan su tečaj jezika za strance, uspostavljanje Centralne točke za informiranje izbjeglica i migranata ONE STOP SHOP (obuhvaća davanje informacija tražiteljima/tražiteljicama međunarodne zaštite, osobama kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita i stranim

radnicima/radnicama), pilot projekt davanja potpora obrazovanju učenicima i studentima kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita te izrada gradskog strateškog dokumenta za integraciju za višegodišnje razdoblje. Organizacije civilnog društva nezaobilazan su partner u provedbi Akcijskog plana.⁴³

7.4. Pripreme za otvaranje „One stop shop-a“

UNHCR je 10. studenoga 2023. godine zajedno s Gradom Zagrebom organizirao okrugli stol uoči uspostave "One-stop shopa" za izbjeglice i migrante, prvog takve vrste u Hrvatskoj. *One stop shop* će se uspostaviti u skladu s akcijskim planom lokalne integracije Grada Zagreba u travnju 2024. godine. U početku će djelovati kao referentni i informativni centar, a UNHCR će podržavati Grad Zagreb u dopiranju do izbjegličkih zajednica, kao i pojedinačnim preporukama i obukama o komunikaciji sa zajednicama.

Povodom uspostave *One stop shopa* kao centralne točke za informiranje i integraciju izbjeglica i migranata u

Zagrebu, Grad Zagreb i UNHCR Hrvatska organizirali su 10. studenog u hotelu Westin okrugli stol "Uspostava i rad *One-Stop-Shop-a* za izbjeglice i migrante u Zagrebu", u sklopu provedbe Akcijskog plana Grada Zagreba za provedbu Povelje Integrirajućih gradova za 2023. i 2024. godinu. Na okruglom stolu raspravljalo se o potrebama i ostvarivanju prava te dostupnosti usluga namijenjenih izbjeglicama i migrantima a kako bi se sagledali postojeći sustavi i kapaciteti te preporučili modaliteti rada u lokalnom kontekstu. Više od 30 ključnih dionika iz nacionalnih i lokalnih vlasti, međunarodnih organizacija i civilnog društva raspravljalo je o modalitetima za njegovo učinkovito funkcioniranje. Događaju je prisustvovao zamjenik gradonačelnika gospodin Luka Korlaet, a sudjelovao je i veliki broj sudionika/ca iz različitih područja, predstavnici međunarodnih i državnih institucija, organizacija civilnog društva, predstavnici Koordinacije Grada Zagreba za integraciju i drugi.

One Stop Shop je centralna točka za informiranje izbjeglica i migranata gdje će stranci moći dobiti informaciju o mogućnostima ostvarivanja svojih

⁴³ Organizacije su, u travnju 2024., odabrane za financiranje putem Javnog poziva za iskaz interesa organizacija civilnog društva za sudjelovanje u provedbi Akcijskog plana Grada Zagreba za provedbu Povelje Integrirajućih gradova za 2023. i 2024.

prava sukladno Zakonu o strancima (NN 133/20, 114/22 i 151/22) i Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15, 127/17 i 33/23) kao i korištenju dostupnih usluga, na jednom mjestu, a nalazit će se u centru grada. Projekt će u 2024. provesti Grad Zagreb u suradnji s UNHCR-om Hrvatska.⁴⁴

7.5. Zapošljavanje

UNHCR je 16. lipnja pokrenuo rasprave između lokalnih i regionalnih podružnica dvaju glavnih globalnih partnera UNHCR-a, IKEA-e i INDITEX-a, kako bi se razvili modaliteti podrške za model stažiranja i zapošljavanja za INDITEX inspiriran partnerstvom IKEA-e i UNHCR-a. Inicijativa je nastala nakon konferencije 23. svibnja o promicanju ekonomskog osnaživanja izbjeglica u organizaciji UNHCR-a, IKEA-e, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj i Veleposlanstva Švedske u Zagrebu.

U sklopu Europskog tjedna mobilnosti, u Kulturno informativnom centru KIC, 18. rujna 2023. održan je okrugli stol „Ljudi u pokretu“ na temu uvjeta života i

radnih uvjeta stranih radnika/radnica u Zagrebu na kojem su sudjelovali predstavnici sindikata, udruga i sami strani radnici. U prosincu je organizirana Tribina za osnaživanje žena migrantica pod nazivom „Strane radnice: perspektiva u Zagrebu“ na temu integracije kroz rad i zapošljavanje.

7.6. Projekti i jačanje kapaciteta na području integracije

7.6.1. *SINERGY* - *Osiguravanje sinergijskog pristupa integraciji državljana trećih zemalja*

Uprava za europske poslove, međunarodne odnose i fondove Europske unije Ministarstva unutarnjih poslova kao Upravljačko tijelo u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu Programa Fonda za unutarnju sigurnost, Programa Fonda za azil, migracije i integraciju te Programa Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike donijela je Odluku o izravnoj dodjeli sredstva Uredu za ljudska prava i prava

⁴⁴ Centar dobrodošlice otvoren je u rujnu 2024. godine <https://www.zagreb.info/vijesti/u-zagrebu-otvoren-centar-dobrodoslice-za-izbjeglice-i-migrante/663266/>

nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u iznosu od 1.125.000,00 EUR iz Programa Fonda za azil, migracije i integraciju za provedbu projekta „SINERGY - Osiguravanje sinergijskog pristupa integraciji državljana trećih zemalja”, što predstavlja 75 % ukupnih opravdanih troškova projekta, dok će se iz sredstava učešća Republike Hrvatske osigurati sufinanciranje 25 % opravdanih troškova projekta.⁴⁵

Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.500.000,00 EUR s PDV-om, a svrha projekta je jačanje višerazinske suradnje u primjeni međunarodnih i domaćih standarda integracije državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, s naglaskom na osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita.

7.6.2. Novi susjedi - uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo

Projekt „Novi susjedi - uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u hrvatsko društvo“ koji je započeo u ožujku 2020. godine završio je s provedbom 31.03.2023. godine.

Spomenuti projekt ukupne vrijednosti 1.935.837,16 EUR sufinanciran je sredstvima iz Nacionalnog programa Fonda za azil, migracije i integraciju i državnog proračuna (10% sufinanciran iz nacionalnih sredstava). Kroz ovaj projekt organizacija Centar za kulturu dijaloga-CKD, kao provedbeni partner Ministarstva unutarnjih poslova, u trogodišnjem razdoblju pružala je individualni pristup pomoći i podrške osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom s ciljem povećanja njihove uspješne integracije i ostvarivanja zakonskih prava, kroz jačanje kapaciteta nadležnih ustanova i senzibilizaciju lokalnog stanovništva. Tijekom provođenja projekta kontinuirana suradnja je ostvarena s ukupno 152 osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom, od kojih je najveći broj boravio u Zagrebu, Sisku, Rijeci i Karlovcu, dok se nekim korisnicima pružala pomoć kroz kratkoročne intervencije ili kroz povremeni kontakt.

⁴⁵

<https://eufondovi.mup.hr/UserDocImages/dokumenti/Odluke%20o%20dodjeli%20financijskih%20sredstava/Odluka%20o%20dodjeli%20financijskih%20sredstava%20-%20SINERGY.pdf?vel=132593>

7.6.3. Uspostava mehanizma preseljenja

U IV. kvartalu 2023. godine završio je projekt „Uspostava mehanizma preseljenja“, sufinanciran iz sredstava Nacionalnog programa Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF) koji je s provedbom započeo u I. kvartalu 2017. godine. Spomenuti projekt ukupne vrijednosti 25.000,00 eura (25% sufinanciran iz nacionalnih sredstava) za opći cilj je imao upoznavanje s iskustvima drugih država i pripremu za provedbu preseljenja, u skladu s provedbom načela solidarnosti među državama članicama. U sklopu projekta kreirana je mobilna aplikacija „ReSettle in Croatia“,⁴⁶ dostupna na hrvatskom, engleskom, arapskom i kurdskom jeziku. Osim informacija o koracima, odnosno proceduri u Republici Turskoj, dolasku u Republiku Hrvatsku za osobe iz programa preseljenja, aplikacija nudi informacije o pravima koje osobe stječu po odobrenju međunarodne zaštite sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 70/15, 127/17 i 33/23), načinima ostvarivanja tih prava te obvezama u Republici Hrvatskoj. Također, aplikacija nudi korisne informacije o svim važnim aspektima života u Republici Hrvatskoj

od zdravstvene zaštite, obrazovanja, rada, stanovanja do lakšeg snalaženja u aktivnostima potrebnih za svakodnevno funkcioniranje.

Slika 5: Aplikacija ReSettle in Croatia

Kao preduvjet dobre integracije izbjeglica u hrvatsko društvo važno je učenje i poznavanje hrvatskog jezika iz kojeg razloga je osmišljen audio rječnik s osnovnim pojmovima i frazama snimljenim na hrvatskom jeziku. U sklopu spomenutog projekta, u lipnju 2020. godine izrađen je video koji demonstrira priču integracije jedne sirijske obitelji pristigle u Republiku Hrvatsku po programu preseljenja.

7.6.4. Usluge prevođenja tijekom pružanja pomoći pri integraciji

U IV. kvartalu 2023. godine završen je projekt „Usluge prevođenja tijekom pružanja pomoći pri integraciji“,

⁴⁶ [Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske - Resettle in Croatia \(gov.hr\)](https://www.gov.hr/ministarstvo-unutarnjih-poslova-republice-hrvatske-resettle-in-croatia)

sufinanciran iz sredstava Nacionalnog programa Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF), koji je započeo s provedbom u III. kvartalu 2020. godine. Spomenuti projekt ukupne vrijednosti 68.000,00 eura (10% sufinanciran iz nacionalnih sredstava) za opći cilj je imao osiguranje temeljnih preduvjeta za socijalnu uključenost osoba kojima je u Republici Hrvatskoj odobrena međunarodna zaštita. Kao svrha projekta prepoznato je informiranje te pružanje pomoći i podrške osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom radi uspješnije integracije u hrvatsko društvo. Kao ciljana skupina prepoznati su službenici Uprave za imigraciju, državljanstvo i upravne poslove (njih 6-ero) koji koriste usluge prevođenja za komunikaciju s državljanima trećih zemalja kod pružanja pomoći pri integraciji, dok su posredna ciljana skupina državljani trećih zemalja koji koriste pomoć pri integraciji. Preciznije, sadržaj projekta odnosio se na naknadu troškova usmenog, pismenog i video prevođenja po odobrenju međunarodne zaštite.

7.6.5. Okrugli stol na temu „Uloga vjerskih organizacija u osnaživanju osoba pod međunarodnom i privremenom zaštitom u procesu integracije“

U okviru projekta 'Osnaživanje za zapošljavanje' koji UNHCR Hrvatska provodi u partnerstvu s Isusovačkom službom za izbjeglice (JRS), na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu organiziran je okrugli stol na temu „Uloga vjerskih organizacija u osnaživanju osoba pod međunarodnom i privremenom zaštitom u procesu integracije“.

Na okruglom stolu sudjelovali su riječki nadbiskup mons. Mate Uzinić, prof.dr.sc. Tomislav Kovač, predstojnik Katedre za fundamentalnu teologiju i doc.dr.sc. Branko Murić s iste katedre, a događaj su otvorili Anna Rich, predstavница UNHCR-a u Hrvatskoj i Stanko Perica, ravnatelj Isusovačke službe za izbjeglice u jugoistočnoj Europi. S prisutnima su iskustva podijelile četiri izbjeglice koje su sudjelovale u projektu.

7.6.6. Sudjelovanje u projektu – UNITES

Odrađene su posljednje aktivnosti na projektu CONNECTION te su se integracijske aktivnosti nastavile kroz

provedbu projekta – UNITES koji se financira iz Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF). U sklopu projekta UNITES od 23. do 25. svibnja 2023. održan je trodnevni sastanak partnera u projektu u Bruxellesu, na kojem su sudjelovali i predstavnici Grada Zagreba. Cilj projekta je obuka i praćenje lokalnih vlasti u osmišljavanju integracijskih strategija u suradnji s migrantima.

7.6.7. Cities4Refugees

U sklopu projekta Cities4Refugees koji se financira iz Programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV), u Tribini grada Zagreba, 20. i 21. travnja održan je prvi sastanak partnera na kojem su sudjelovali predstavnici/e Berlina, Barcelone, Münchena, Palerma i Villeurbanne te Zagreba, kao i predstavnici/e Međunarodnog saveza sigurnih luka (International Alliance of Safe Harbours) te organizacije BBAG e.v. iz Potsdama.

Predstavljen je rad organizacija civilnog društva u gradu Zagrebu te su razmijenjeni primjeri dobre prakse i planirane aktivnosti u nastavku Projekta. Na sastanku je dogovorena izrada zajedničke izjave gradonačelnika gradova u projektu vezana uz sustav

migracija, koja je potpisana u studenom u Villeurbanne. Cilj projekta je poboljšanje kapaciteta za integraciju migranata i izbjeglica u gradovima EU kroz dijalog, upoznavanje primjera dobre prakse i razmjenu iskustava gradova i općina te organizacija civilnog društva u području migracija i integracija.

Prijavljena su dva projekta za financiranje iz Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF), jedan u partnerstvu s Hrvatskim pravnim centrom i drugi s Mrežom gradova EUROCITIES.

7.6.8. ALTERnativna nastava-interkulturalni školski sat

Grad Zagreb je u 19 osnovnih i srednjih škola na području grada Zagreba proveo projekt „ALTERnativna nastava-interkulturalni školski sat”. Projekt omogućuje susret učenika s drugim i drugačijim ljudima, kulturama, običajima i religijama iz raznih dijelova svijeta, kroz nastavne sate geografije, glazbene i likovne kulture te politike i gospodarstva.

U projektu sudjeluju učenice i učenici, njihovi učitelji i nastavnici, a nastavu izvode migranti iz raznih dijelova svijeta koji su umjetnici, intelektualci, aktivisti.

Cilj projekta je smanjenje predrasuda, stereotipa, nejednakosti i diskriminacije upoznavanjem, razgovorom i učenjem o različitim kulturnim, etničkim, jezičnim i vjerskim identitetima kroz umjetničke kreativne prakse i dijalog.

Provedba projekta nastavljena je i u 2024. godini.

7.6.9. Koordinacija Grada Zagreba za integraciju

Objavljen je javni poziv za iskaz interesa za dodatne članove Koordinacije Grada Zagreba za integraciju kojim su odabrana 3 nova člana: jedna osoba kojoj je odobrena međunarodna zaštita, jedna osoba kojoj je odobrena privremena zaštita i jedan strani radnik. Održane su i dvije sjednice Koordinacije na kojima se raspravljalo o pitanjima vezanim uz integraciju.

7.6.10. Radionice za djelatnice/djelatnike stručnih službi predškolskih ustanova Grada Zagreba

Krajem 2023. godine organizirane su radionice za djelatnice/djelatnike stručnih službi predškolskih ustanova Grada Zagreba na temu upoznavanja

različitosti te inkluzije djece migrantskog porijekla. Planira se nastavak održavanja takvih radionica tijekom 2024. godine.

7.6.11. Tečaj hrvatskog jezika u Gradu Zagrebu

S ciljem olakšavanja i ubrzavanja integracije i inkluzije stranih državljana u društvo stjecanjem vještina za osnovnu komunikaciju na radnom mjestu i u svakodnevnom životu, u zajednici gdje žive, održan je tečaj hrvatskog jezika za učenike/ce i odrasle s mogućnošću polaganja ispita i dobivanja certifikata znanja hrvatskog jezika koji je potreban za reguliranje statusa u Republici Hrvatskoj ili nastavak obrazovanja.

7.7. Događaji za širu javnost

7.7.1. Projekcija filmova vezanih uz izbjeglice

Od 28. ožujka do 3. travnja, u sklopu ZagrebDoxa, vodećeg hrvatskog filmskog festivala, UNHCR je podržao projekciju tri filma vezana uz izbjeglice i suorganizirao javnu raspravu o uključivanju izbjeglica u Hrvatskoj. Predstavnicom UNHCR-a, ravnateljica

Caritasa Hrvatska i ravnateljica prve izbjegličke organizacije u Hrvatskoj, Svoja, razgovarali su o mogućnostima uključivanja i izazovima s kojima se suočavaju izbjeglice te se zalagali za pravovremenu provedbu tečajeva hrvatskog jezika za sve izbjeglice i ranu integraciju izbjeglica na tržište rada.

7.7.2. Svjetski dan izbjeglica i Međunarodni dan migranata

UNHCR i Grad Zagreb organizirali su 17. lipnja u središtu grada manifestaciju na otvorenom s radionicama i koncertima za širu javnost povodom obilježavanja Svjetskog dana izbjeglica. Događaj su otvorili zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba i predstavnik UNHCR-a, a sudjelovali su izbjeglice i organizacije civilnog društva. Tom prigodom podignute su zastave UNHCR-a, Grada Zagreba i posebna izbjeglička zastava koju su izradila djeca. Događaj je bio dio partnerstva između UNHCR-a i Grada Zagreba za provedbu Akcijskog plana integracije Grada Zagreba, prvog takve vrste u Hrvatskoj, a koji uključuje i uspostavu prvog one-stop shopa za izbjeglice i migrante u 2024. godini. Događaj je

imao cilj osvještavanja građana i građanki, a pogotovo mladih, o drugom i drugačijem te raznolikim kulturnim posebnostima u Gradu Zagrebu. 17. prosinca obilježen je Međunarodni dan migranata upriličenjem bogatog prigodnog programa uz različite radionice, kazališnu predstavu za djecu i bogat glazbeni program.

7.8. Potpore Grada Zagreba u području socijalne skrbi i obrazovanja

Sukladno Odluci o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/22,⁴⁷ 29/22⁴⁸) azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom s prijavljenim prebivalištem u Gradu Zagrebu, stranci pod privremenom zaštitom i članovi njihovih obitelji te članovi obitelji azilanata i članovi obitelji stranaca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, a kojima je međunarodna zaštita odobrena sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, ostvaruju pravo na određene novčane naknade i socijalne usluge: pravo na pomoć u obiteljskim paketima, pravo na prehranu u pučkoj kuhinji, pravo na pomoć djeci u mliječnoj hrani, pravo na novčanu

⁴⁷ <https://www1.zagreb.hr/sluzbeni-glasnik/#/app/akt?id=15bb0d9b-aa1b-4cb7-8c8f-270f3af36c27>

⁴⁸ <https://www1.zagreb.hr/sluzbeni-glasnik/#/app/akt?id=c09f23b5-4945-4741-8ccf-1935b3ca8c0e>

naknadu korisnicima doplatka za pomoć i njegu i korisnicima osobne invalidnine, pravo na novčanu naknadu korisnicima prava na doplatu za djecu, pravo na naknadu za troškove stanovanja, pravo na novčanu naknadu osobama kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a, pravo na ljetovanje za djecu predškolskog uzrasta i školskog uzrasta do završetka osnovne škole.

Proveden je pilot projekt davanja potpora obrazovanju učenicima/cama i studentima/cama koje polaze srednjoškolske ustanove i ustanove visokog obrazovanja na području Grada Zagreba.

U 2023. godini dodijeljeno je 57 potpora za učenike/ce - studente/ice pod međunarodnom i privremenom zaštitom.

Financijskom potporom redovitih učenika srednjih škola i studenta pod međunarodnom i privremenom zaštitom

Grad Zagreb želi doprinijeti uspješnosti obrazovnog procesa, poboljšati socijalnu mobilnost, osigurati jednake mogućnosti te dati svoj doprinos u izgradnji društva dobrodošlice.

7.9. Ljudska prava i suzbijanje diskriminacije

Vlada Republike Hrvatske 2023. donijela je Nacionalni plan za zaštitu i promicanje ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije za razdoblje do 2027.⁴⁹ s pripadajućim Akcijskim planom za zaštitu i promicanje ljudskih prava za 2023.⁵⁰ i Akcijskim planom za Suzbijanje diskriminacije za 2023. godinu,⁵¹ ⁵² kojima se definiraju i postavljaju posebni ciljevi u vezi s ostvarivanjem ljudskih prava i suzbijanjem diskriminacije u Republici Hrvatskoj. Nacionalni plan rezultat je participativne suradnje relevantnih dionika iz državne uprave, civilnog društva, neovisnih institucija za zaštitu

49

<https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocImages//dokumenti//Nacionalni%20plan%20za%20ZPLJP%20razdoblje%20do%202027.pdf>

50

<https://pravamanijina.gov.hr/UserDocImages//dokumenti//Akcijski%20plan%20zastite%20i%20promicanja%20ljudskih%20prava%202023.pdf>

51

<https://pravamanijina.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Akcijski%20plan%20suzbijanja%20diskriminacije%202023.pdf>

⁵² https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_03_37_625.html

ljudskih prava i akademske zajednice, uključenih u sastav Radne skupine.

Svrha Nacionalnog plana za zaštitu i promicanje ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije za razdoblje do 2027. godine je višegodišnjim planiranjem osigurati usklađeno djelovanje tijela državne uprave u području zaštite ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije, nadopuniti postojeće sektorske politike, podići razinu znanja i svijesti o ravnopravnosti kako bi svi građani mogli ostvariti prava zajamčena Ustavom Republike Hrvatske i međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima te suzbiti diskriminaciju.

Provedba specifičnih ciljeva tijekom pet godina pridonijet će dugoročnom postizanju viših razina socijalne uključenosti i solidarnosti, kvalitete života, vladavine prava te ostvarenju Ciljeva održivog razvoja do 2030. godine na nacionalnoj razini.

Provedba Nacionalnog plana uvelike podupire postizanje horizontalnog prioriteta Nacionalne strategije razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, promicanje jednakosti i jednakih mogućnosti, kako bi se postigla dugoročna vizija društva u kojem nema

diskriminacije na temelju rase ili etničkog podrijetla, vjere, spola, spolne orijentacije, nacionalnog ili socijalnog podrijetla te invaliditeta, u kojem su svi hrvatski državljani ravnopravno prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, imaju jednak položaj, jednake mogućnosti ostvarivanja svojih prava i jednaku koristi od postignutih rezultata.⁵³

Nacrti Akcijskih planova za 2024.-25. su u proceduri prethodnog postupka. Za potrebe izrade novih Akcijskih planova osnovana je nova Radna skupina koju su činili predstavnici tijela državne uprave, svih pravobraniteljskih institucija, akademske zajednice, kao i 8 predstavnika organizacija civilnog društva, među kojima su i predstavnici ranjivih skupina – LGBTIQ+, ravnopravnosti spolova, predstavnici nacionalnih manjina i osoba s invaliditetom.

⁵³ Izvor: <https://ljudskaprava.gov.hr/ljudska-prava/nacionalni-plan-zastite-i-promicanja-ljudskih-prava-i-suzbijanja-diskriminacije-za-razdoblje-od-2021-do-2027-godine/989>

8. GRANICE, VIZE I SCHENGEN

8.1. Pridruživanje Republike Hrvatske schengenskom području

Republika Hrvatska od 1. siječnja 2023. godine u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu te je na 66 graničnih prijelaza na unutarnjoj granici sa Republikom Slovenijom i Mađarskom ukinula graničnu kontrolu. Od 1. siječnja 2023. godine ukinute su granične kontrole na unutarnjim kopnenim i pomorskim granicama, a od 26. ožujka 2023. godine na graničnim prijelazima u zračnim lukama za putnike koji dolaze iz država članica schengenskog područja.⁵⁴ Ovime je Republika Hrvatska postala sastavni dio prostora bez graničnih kontrola - schengenskog prostora.

Ulaskom Republike Hrvatske u Schengenski prostor, došlo je do značajnih promjena u postojećem sustavu provedbe nadzora državne granice te su, pored nastavka nadzora vanjske granice Republike Hrvatske, uvedene i tzv. kompenzacijske mjere. Zbog svega navedenog, nužno je bilo provesti reorganizaciju granične policije

pa je tako određeni broj policijskih službenika, koji su do 1. siječnja 2023. godine radili na graničnim prijelazima, raspoređen na nova radna mjesta, u organizacijske jedinice za provođenje kompenzacijskih mjera te je provedena njihova obuka.

8.2. Zakonodavni okvir

Kako bi se u potpunosti omogućila provedba schengenske pravne stečevine, doneseni su i odgovarajući podzakonski akti, koji su stupili na snagu danom objave, to su:

- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obavljanju poslova nadzora državne granice⁵⁵,
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o određivanju privremenih graničnih prijelaza⁵⁶,
- Uredba o izmjenama Uredbe o graničnim prijelazima Republike Hrvatske⁵⁷,
- Uredba o izmjeni i dopunama Uredbe o standardima i uvjetima koje moraju ispunjavati granični prijelazi za učinkovito i sigurno obavljanje granične kontrole⁵⁸.

⁵⁴ [Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske - Schengen \(gov.hr\)](https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_1_6.html)

⁵⁵ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_1_6.html

⁵⁶ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_1_5.html

⁵⁷ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_1_3.html

⁵⁸ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_01_1_4.html

8.3. Pridruživanje novim EU sustavima za nadzor granice (EES i ETIAS)

U cilju pripreme nacionalnog zakonodavnog okvira za primjenu uredbi o uspostavi sustava Entry/Exit (EES)⁵⁹ i ETIAS⁶⁰ donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupanju prema državljanima trećih zemalja (NN 145/2023).

Predmetni Pravilnik sadrži obrasce koji se odnose na nacionalni program olakšica u sustavu EES koji će u određenoj mjeri operativno pomoći prilikom obavljanja granične kontrole nakon uspostave ovog sustava (naročito gdje je učestalo prelaženje državne granice istih državljanima trećih zemalja, kao i u kamionskom prometu). Ovaj Pravilnik također sadrži i rješenja o odbijanju, poništavanju i ukidanju odobrenja putovanja u sustavu ETIAS. Pravilnik je donesen temeljem Izmjena i

dopunama Zakona o strancima (NN 151/2022)⁶¹.

8.4. Vize

1. siječnja 2023. godine stupile su na snagu izmjene i dopune Zakona o strancima („Narodne novine“, broj 151/22.). Ovim izmjenama su u području viza preciznije uređene odredbe vezane uz produljenje viza, žalbu, ukidanje vize i izdavanje dugotrajne vize. Ujedno su, s danom ulaska Republike Hrvatske u Schengensko područje, tj. od 1. siječnja 2023., brisane određene odredbe zbog izravne primjene Zakonika o vizama EU-a⁶².

U prosincu 2023. godine provedena je schengenska evaluacija u području "zajedničke vizne politike". Evaluacija je provedena u Istanbulu (Turska) i Pretoriji (Južna Afrika).

⁵⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R2226>

⁶⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1240>

⁶¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_12_151_2347.html

⁶² Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15. 9. 2009.)

9. NEZAKONITE MIGRACIJE I KRIJUMČARENJE MIGRANATA

9.1. Nezakoniti prelasci državne granice u 2023. godini⁶³

Tijekom 2023. godine hrvatska granična policija evidentirala je 69.726 postupanja prema osobama za koje je utvrđeno da su nezakonito prešle hrvatsku državnu granicu, što je 37,7% više nego u istom razdoblju 2022. godine kada je evidentirano 50.624 postupanja prema osobama za koje je utvrđeno da su nezakonito prešle državnu granicu.⁶⁴

Nezakoniti prelasci državne granice po državljanstvu:

Državljanstvo	Nezakoniti prelasci državne granice (osobe)		
	2022.	2023.	Trend %
Afganistan	14877	22100	48,6
Bangladeš	3237	2759	-14,8
DR Kongo	162	458	182,7
Indija	1766	982	-44,4
Irak	6334	4095	-35,3
Iran	1914	885	-53,8
Kina	123	1286	945,5
Kongo	692	560	-19,1
Kosovo	870	572	-34,3
Kuba	1777	1535	-13,6
Maroko	251	6248	2389,2
Nepal	858	1203	40,2
Pakistan	4429	5286	19,3
Sirija	1594	3922	146,0
Turska	4110	13480	228,0
Ostale	7630	4355	-42,9
UKUPNO	50624	69726	37,7

Tablica 6: Broj i državljanstvo stranaca koji su nezakonito prešli državnu granicu u 2022. i 2023. godini

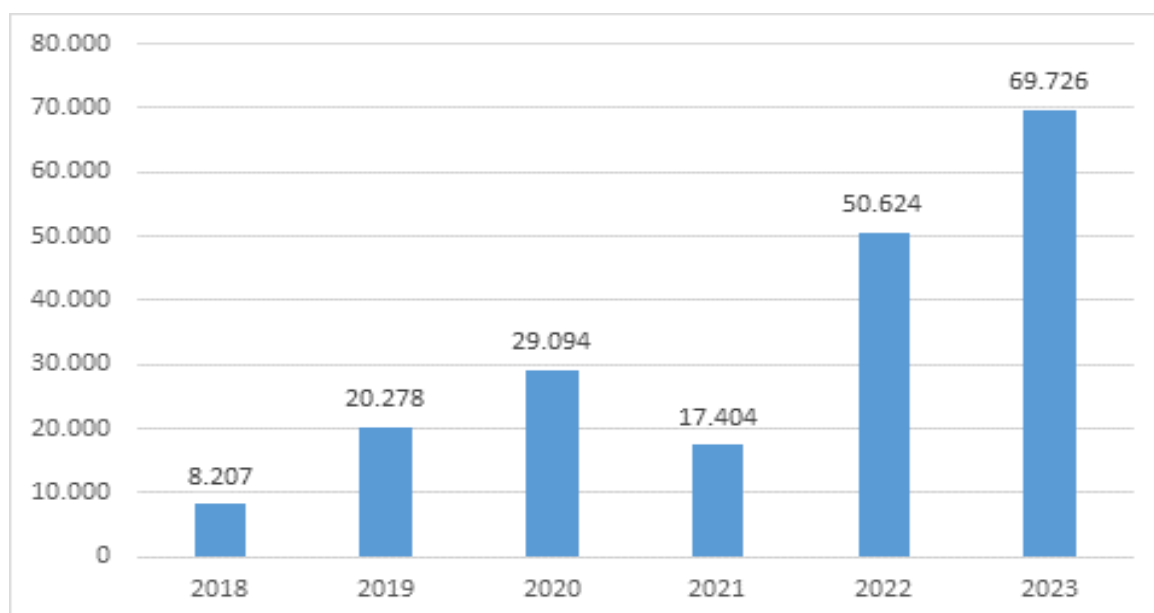
Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

⁶³ https://mup.gov.hr/UserDocImages/statistika/2024/3/Statisticki_pregled_2023_.pdf

⁶⁴ U 2021. godini registrirano je 17 404 nezakonitih migranata

Najbrojniji su državljani Afganistana, kojih je bilo 22.100 (2022. – 14.877), potom su tu državljani Turske, kojih je bilo 13.480 (2022. – 4.110) i Maroka, kojih je bilo 6.248 (2022. – 251).

Najčešći način izvršenja nezakonitih prelazaka kopnene državne granice Republike Hrvatske je pješice, prateći putne smjerove ili željezničku prugu, koristeći se navigacijskim aplikacijama na mobilnim uređajima te uz pomoć čamaca preko rijeke Save na području PU brodsko-posavske.

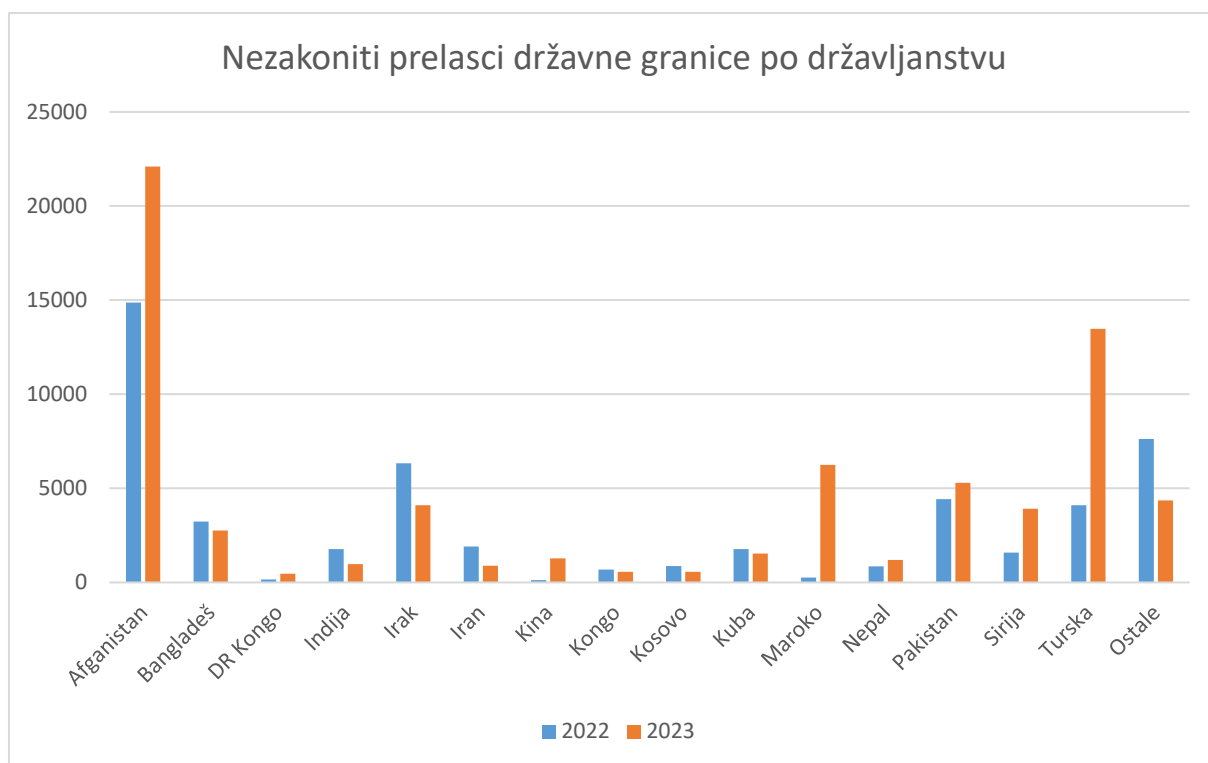
Grafikon 10 – Nezakoniti prelasci državne granice od 2018. – 2023.

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

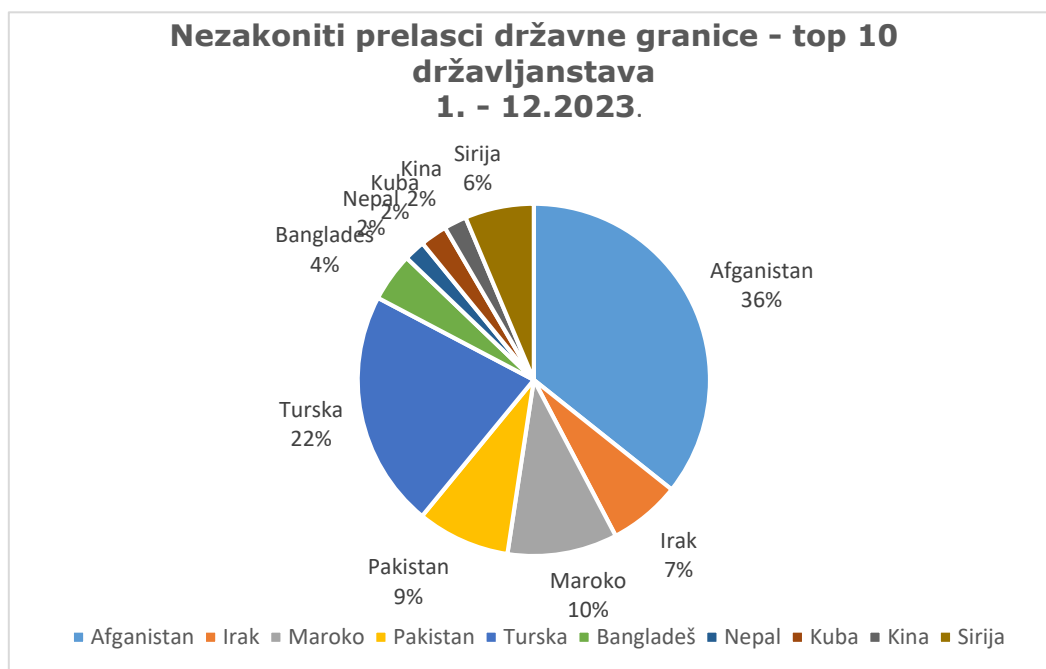
Policijska uprava	Nezakoniti prelasci državne granice (osobe)		
	2022.	2023.	Trend %
Zagrebačka	6664	13431	+101,5
Splitsko-dalmatinska	577	1308	+126,7
Primorsko-goranska	3531	3191	-9,6
Osječko-baranjska	454	194	-57,3
Istarska	3229	1036	-67,9
Dubrovačko-neretvanska	534	1074	+101,1
Karlovačka	10169	23363	+129,7
Sisačko-moslavačka	7085	7124	+0,6
Šibensko-kninska	58	295	+408,6
Vukovarsko-srijemska	2070	2067	-0,1
Zadarska	28	339	+1110,7
Bjelovarsko-bilogorska	12	202	+1583,3
Brodsko-posavska	14262	10178	-28,6
Koprivničko-križevačka	37	161	+335,1
Krapinsko-zagorska	604	763	+26,3
Ličko-senjska	790	4610	+483,5
Međimurska	136	38	-72,1
Požeško-slavonska	5	1	-80,0
Varaždinska	349	349	0,0
Virovitičko-podravska	30	2	-93,3
Ukupno	50624	69726	+37,7

Tablica 7: Broj i državljanstvo stranaca koji su nezakonito prešli državnu granicu u 2022. i 2023. godini prema policijskim upravama

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Grafikon 11: Nezakoniti prelasci državne granice po državljanstvu 2022/2023
 Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

Grafikon 12: Prikaz nezakonitih prelazaka državne granice po državljanstvu 2023.

9.2. Sporazum o suradnji radi provedbe nezavisnog mehanizma nadzora zaštite temeljnih ljudskih prava u postupanju policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u području zaštite granica, nezakonitih migracija i međunarodne zaštite⁶⁵

Tijekom 2023. godine provodile su se aktivnosti nezavisnog mehanizma nadzora zaštite temeljnih ljudskih prava u postupanju policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u području zaštite granica, nezakonitih migracija i međunarodne zaštite. Dana 4. studenog 2022. godine sklopljen je novi Sporazum o suradnji radi provedbe nezavisnog mehanizma nadzora zaštite temeljnih prava u postupanju policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u području zaštite granice, nezakonitih migracija i međunarodne zaštite, kao nastavak projekta koji se provodio na temelju Sporazuma o suradnji radi provedbe nezavisnog mehanizma nadzora postupanja policijskih službenika MUP-a u području nezakonitih migracija i međunarodnu zaštite koji je sklopljen 8. lipnja 2021. godine. Novi Sporazum je sklopljen na 24 mjeseca, a projekt se financira iz EU fonda (Fond za integrirano upravljanje granicama – Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike za razdoblje 2021. – 2027.).

Mehanizam se provodi na vanjskoj granici EU, odnosno na granici Republike Hrvatske s Republikom Srbijom, BiH i Republikom Crnom Gorom, i to u policijskim postajama, na graničnim prijelazima, u prihvatnim centrima za strance, na zelenoj granici te u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite. Stranke sporazuma su MUP te kao provoditelji aktivnosti: Udruga Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, Akademije pravnih znanosti Hrvatske Centar za kulturu dijaloga, Hrvatski Crveni križ i prof. dr. sc. Iris Goldner Lang s Pravnog fakulteta u Zagrebu kao nezavisni pravni stručnjak.

⁶⁵<https://www.hck.hr/UserDocImages/Nezavisni%20mehanizam/Sporazum%20o%20suradnji%20radi%20provedbe%20nezavisnog%20mehanizma.pdf?vel=2506032>

10. AKTIVNOSTI SUZBIJANJA TRGOVANJA LJUDIMA

10.1. Izrada strateških dokumenata

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 2023. godine pripremio nacrt Nacionalnog plana suzbijanja trgovanja ljudima za razdoblje do 2030. i nacrt pratećeg Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana suzbijanja trgovanja ljudima za razdoblje do 2030., za 2024.-2026. godinu.⁶⁶

Tijekom 2023. godine održana su dva sastanka radne skupine, i niz manjih bilateralnih sastanaka s predstavnicima ključnih institucija. Dokumenti su prošli fazu prethodnog usuglašavanja i očekuje se njihovo što skorije donošenje. Nadalje, u 2023. nastavljena je suradnja s Hrvatskim Crvenim križem vezano za provedbe projekta Podrška radu i jačanje kapaciteta mobilnih timova za identifikaciju i pružanje prvih oblika pomoći odraslim žrtvama trgovanja ljudima te je u ovoj godini nastavljeno

financiranje rada članova i članica mobilnih timova.

10.1.1. Sastanci Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima

U 2023. godini održano je 10 redovitih sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima na kojima se raspravljao o svakoj žrtvi pojedinačno i također na visokoj političkoj razini održana su 2 redovita sastanaka Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima kojima predsjednik potpredsjednik Vlade RH.

10.2. Otkrivanje i identificiranje žrtava

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova u 2023. godini na području Republike Hrvatske identificirana je 21 žrtva trgovanja ljudima. Od ukupno 21 identificirane

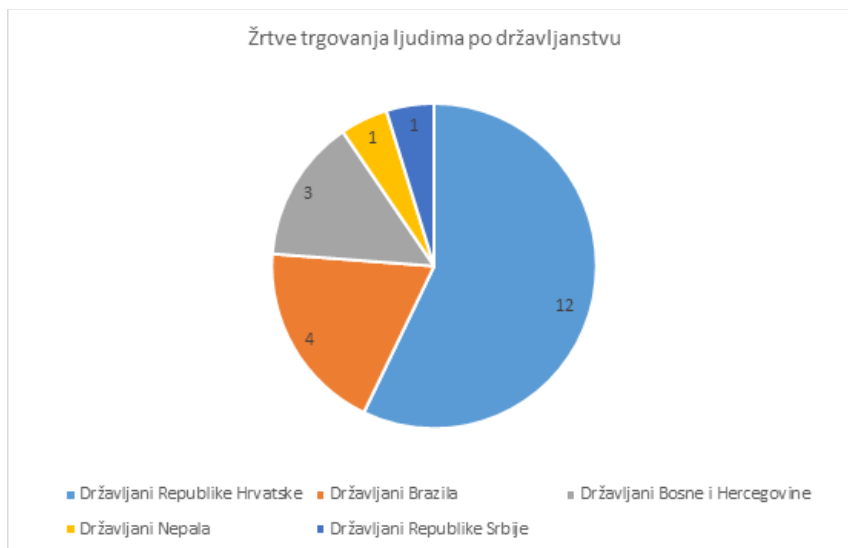
⁶⁶ Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje do 2030. godine i Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje do 2030. godine, za razdoblje od 2024. do 2026. godinedoneseni su 2024. godine [Odluka o donošenju Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje do 2030. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje do 2030. godine, za razdoblje od 2024. do 2026. godine \(nn.hr\)](#)

žrtve, 7 žrtava je muškog spola, a 14 osoba je ženskog spola.

Grafikon 13: Žrtve trgovanja ljudima po spolu

Prema državljanstvu 12 je žrtava državljana Republike Hrvatske, 4 Brazila, 3 Bosne i Hercegovine i po jedna žrtva iz Nepala i Republike Srbije.

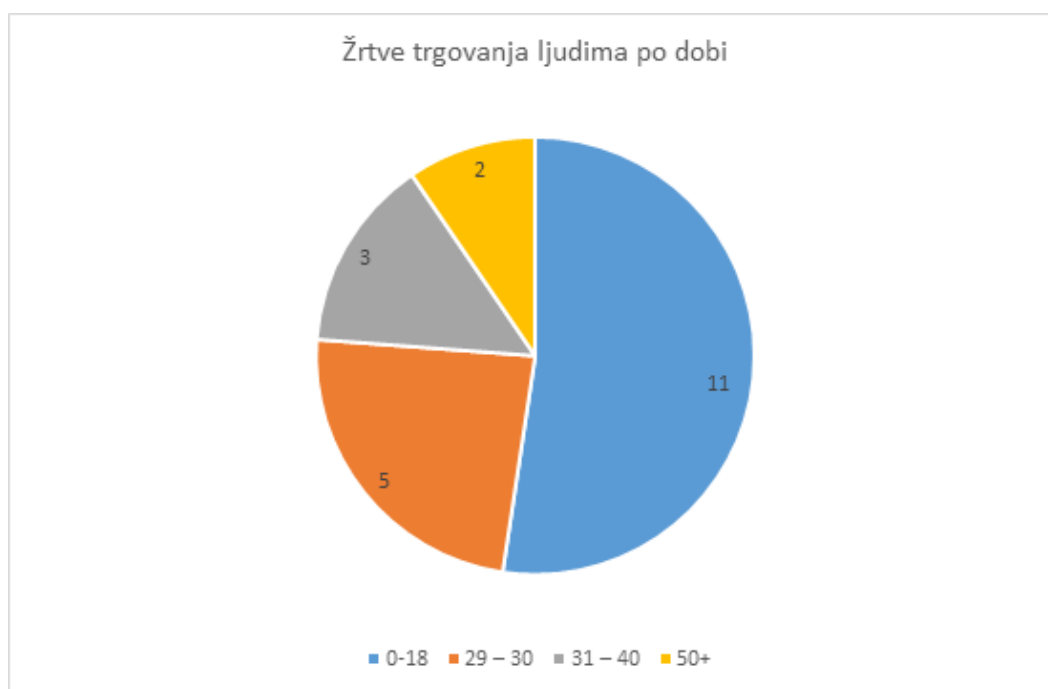
Grafikon 14: Žrtve trgovanja ljudima prema državljanstvu

Identificirane žrtve prema državljanstvu i spolu	M	Ž
Republika Hrvatska	7	5
Bosna i Hercegovina	-	3

Brazil	-	4
Nepal	-	1
Republika Srbija	-	1
UKUPNO	7	14

Tablica 8: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2023. prema državljanstvu i spolu

Čak 11 žrtava su djeca i mladi u dobi od 0-18 godina, 5 žrtava su u dobi od 19 do 30 godina, 3 žrtve su u dobi između 31 i 40 godina, a dvije identificirane žrtve starije su od 50 godina.

Grafikon 15 : Žrtve trgovanja ljudima prema dobi

Najzastupljeniji oblike eksploatacije je činjenje protupravnih radnji (11 žrtava), spolna eksploatacija (9 žrtava), zatim radna eksploatacija (5 žrtava) i 1 žrtva bila je eksploatirana za sklapanje nedozvoljenog/prisilnog braka, uz napomenu da su pojedine žrtve eksploatirane po više osnova.

Prema državljanstvu i spolu, radi se o sljedećim eksploatacijama žrtava:

- dvije identificirane žrtve ženskog spola, drž. Brazila su pokušane biti spolno eksploatirane, također su oštećene i kaznenim djelom lznuda,
- dvije identificirane žrtve ženskog spola, drž. Brazila su bile spolno eksploatirane,

- jedna identificirana mlt. žrtva ženskog spola, drž. BiH, bila je radno eksploatirana, kao i eksploatirana za činjenje protupravnih radnji krađa i prosjačenja,
- jedna identificirana mlt. žrtva ženskog spola, drž. BiH, bila je eksploatirana za sklapanje prisilnog braka na području BiH,
- jedna identificirana žrtva ženskog spola, drž. BiH, bila je eksploatirana za činjenje protupravnih radnji prosjačenja,
- jedna identificirana žrtva ženskog spola, drž. Republike Srbije, bila je radno eksploatirana, kao i eksploatirana za činjenje protupravnih radnji prosjačenja,
- jedna identificirana žrtva ženskog spola, drž. Nepala, bila je spolno eksploatirana.

10.3. Ostale aktivnosti

U mjesecu svibnju 2023. godine u Dubrovniku je održana Međunarodna konferencija na temu: „Poboljšanje reakcije na trgovanje ljudima radi seksualnog iskorištavanja, posebno žena i djevojčica, borbom protiv potražnje u jugoistočnoj Europi.⁶⁷ Na konferenciji su se okupili na najvišoj razini predstavnici svih relevantnih

međunarodnih organizacija, uvaženih eksperata i nacionalnih koordinatora na području suzbijanja trgovanja ljudima. Međunarodnu konferenciju organizirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ured Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC), Ministarstvo Europe i vanjskih poslova Republike Francuske, Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Švedske i Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OSCE). Konferenciju su svi sudionici ocijenili kao jednu od ključnih i najuspješnijih konferencija u posljednjih dvadeset godina na temu suzbijanja trgovanja ljudima.

Isto tako, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je suorganizirao 26. Međunarodnu znanstvenu konferenciju „Nacionalne manjine, migracije i sigurnost“ koja se održala u rujnu, na Brijunima. U sklopu ovog znanstvenog skupa posebni panel odnosio se na područje suzbijanja trgovanja ljudima, tijekom kojeg najistaknutiji stručnjaci i nacionalni

⁶⁷ <https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/poboljsanje-reakcije-na-trgovanje-ljudima-radi-seksualnog-iskoristavanja-posebno-zena-i-djevojčica-borbom-protiv-potraznje-u-jugoistocnoj-europi/1173#:~:text=Od%2027.%20do%2028.%20travnja%202023.%20godine%2C%20u,i%20djevoj%4%8Dica%2C%20borbom%20protiv%20potra%5%BEnje%20u%20Jugoisto%4%8Dnoj%20Europi%E2%80%9C.>

koordinatori održali stručna predavanja na ovu temu.⁶⁸

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nastavio je jačanje suradnje s Uredom Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC), Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju (OSCE), mrežom nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima jugoistočne Europe (NATC-SEE) i regionalnom stručnom skupinom (REGM). Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovali su na više od 10 sastanaka i edukacija u organizaciji ovih međunarodnih organizacija. Također, nacionalni koordinator aktivno je participirao u sastancima GRETE i svim ostalim sastancima EU razine koja je uključivanja sudjelovanje nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima i srodnih mehanizama.

⁶⁸ <https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/28-medjunarodna-znanstvena-konferencija-nacionalne-manjine-migracije-i-sigurnost/1241>

11. POVRATAK I READMISIJA

11.1. Povratak

U cilju pružanja podrške Republici Hrvatskoj u vraćanju stranaca koji nezakonito borave, dana 8. lipnja 2023. godine između Republike Hrvatske i Frontex-a potpisan je Memorandum o razumijevanju (Akcijski plan) u području vraćanja.⁶⁹

11.1.1. Dragovoljni povratak

Projekt potpomognutog dragovoljnog povratka i reintegracije (AVRR) koji se provodio u suradnji s IOM-om završio je s provedbom 30.9.2022. godine. U okviru razvijanja potpomognutog dragovoljnog povratka, Ministarstvo unutarnjih poslova od 1. travnja 2022. godine, sudjeluje u Frontex-ovom programu Joint Reintegration Services (JRS)⁷⁰.

Kroz program se provode savjetovanja, organizira se povratak te se pruža reintegracijska pomoć. U 2023. godini kroz ovaj program u zemlje podrijetla dobrovoljno su vraćene ukupno 202 osobe (u najvećem broju državljani Turske i Indije, zatim Egipta, Kosova, Albanije, Maroka, Alžira, Mongolije,

Gruzije i Nepala). Frontex-ovi stručnjaci za povratak raspoređeni u Republici Hrvatskoj provode savjetovanja o povratku i o mogućnosti korištenja pomoći iz JRS-a. Savjetovanja se provode uglavnom u prihvatnim centrima za strance te u prihvatilištima za tražitelje međunarodne zaštite, a po potrebi i na drugim mjestima.

U lipnju 2023. godine, Frontex je održao petodnevnu obuku za 14 hrvatskih stručnjaka o savjetovanju u postupku povratka, koji su u mogućnosti sada i samostalno provoditi savjetovanja o povratku i reintegraciji.

11.2. Readmisija

U 2023. godini prisilno je udaljeno 6.103 stranaca (u 2022. godini je hrvatska policija udaljila, uključujući i readmisijski vratila 2.855 stranaca).

U 2023. godini temeljem readmisijskih ugovora sa susjednim zemljama (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Mađarska, Slovenija i Srbija) Republika Hrvatska je u druge zemlje vratila 3.755 osoba, dok je u istom razdoblju

⁶⁹ <https://mup.gov.hr/vijesti/potpredsjednik-bozinovic-predstavio-memorandum-o-razumijevanju-u-podrucju-vracanja-izmedju-republike-hrvatske-i-frontex-a/290504>

⁷⁰ Sada EURP European Union Reintegration Programme

temeljem readmisijskih ugovora prihvatila njih 146.

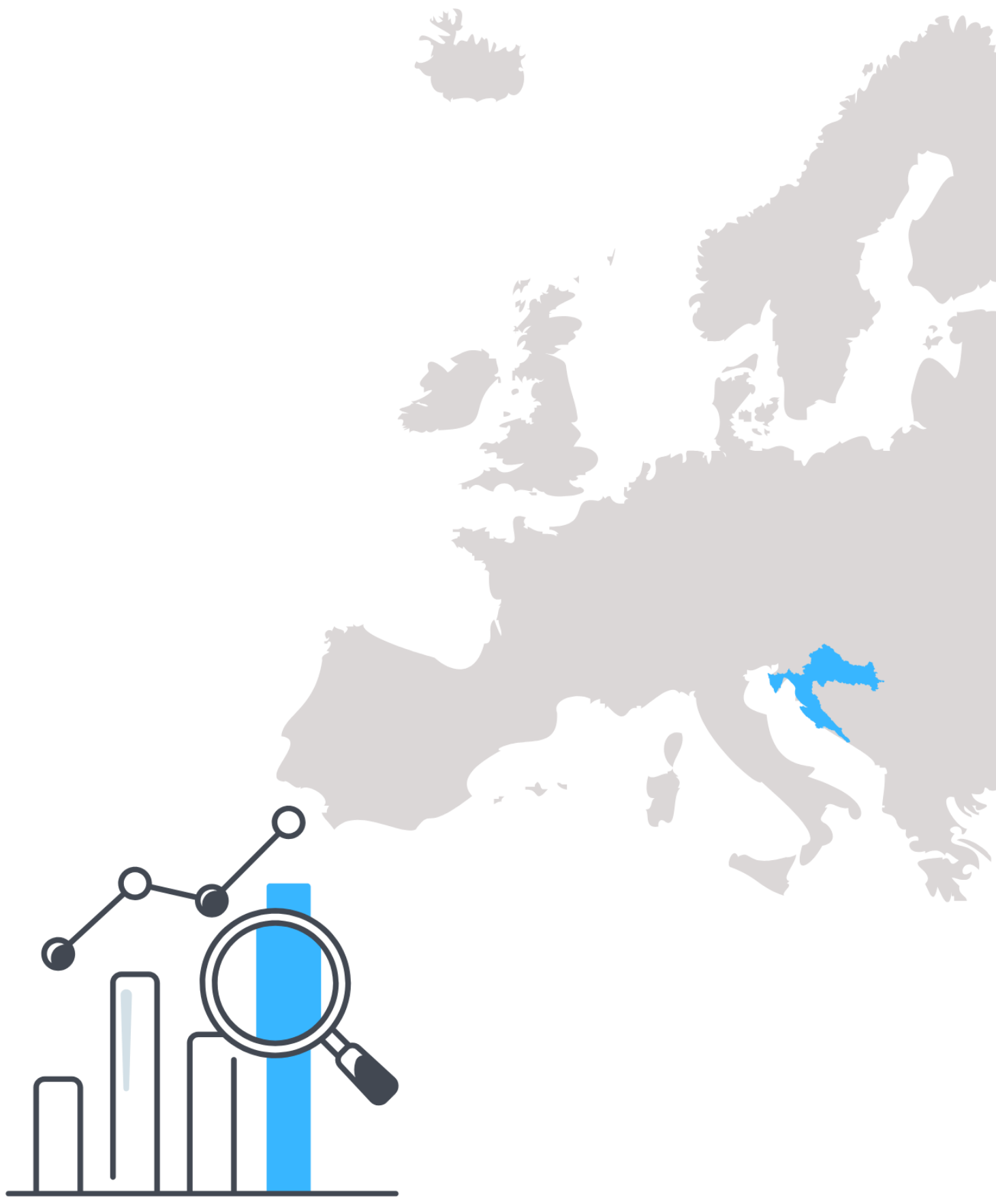
Prema broju vraćanja i prihvata, za Republiku Hrvatsku najznačajniji su bilateralni readmisijski sporazumi sa Bosnom i Hercegovinom, Srbijom i Slovenijom. Prema Sporazumu o prihvatu osoba s Bosnom i Hercegovinom u 2023. godini prihvaćene su 3 osobe (2022.: 5), dok je u 2023. godini 3.110 osoba vraćeno (2022.: 769). U skladu sa Sporazumom o readmisiji tijekom 2023. godine u Republiku Sloveniju vraćena je 1 osoba (2022.: 8), a prihvaćena 141 osoba (2022.: 1972), u Republiku Srbiju vraćeno je 605 osoba (2022.: 398), a nije prihvaćena ni jedna osoba (2022.: jedna osoba), u Crnu Goru vraćeno je 25 osoba (2022.: 6 osoba), a nije prihvaćena ni jedna osoba dok je u 2021. prihvaćena 1 osoba.

Prema Ugovoru o prihvatu osoba na zajedničkoj državnoj granici s Mađarskom tijekom 2023. godine nije bilo ni prihvaćenih niti vraćenih osoba.

PRIHVAT I VRAĆANJE ZA 2022/2023						
Granica prema	Prihvat		+-%	vraćanje		+-%
	2022.	2023.		2022.	2023.	
BiH	5	3	-40,00	769	3110	304,42
Crna Gora	1	0	-100,00	6	25	316,67
Mađarska	32	0	-100,00	0	0	
Slovenija	1972	141	-92,85	8	1	-87,50
Srbija	1	0	-100,00	398	605	52,01
Ostale države		2			14	
UKUPNO	2.011	146	-92,74	1181	3755	217,95

Tablica 9: Broj prihvaćenih i vraćenih osoba po readmisijskim sporazumima u 2022. i 2023.

Statistički aneks

Statistički aneks

Statistički pokazatelji osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj zaključno do 31.12.2023.

ZAŠTITA/ VRSTA	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupni zbroj
Azil	1	3	11	5	9	21	7	15	35	83	184	244	158	36	68	21	50	951
M	0	3	6	4	5	15	4	11	31	50	133	156	91	22	39	11	27	608
0-13			3		1	3	2		3	7	33	43	31	8	15	8	9	166
14-17			1	1	1	3				5	4	14	8	1	8			46
18-34		3	1	3	1	4		8	21	29	81	67	26	10	8	3	8	273
35-64			1		2	5	2	3	7	9	15	32	26	3	7		10	122
65>															1			1
Ž	1	0	5	1	4	6	3	4	4	33	51	88	67	14	29	10	23	343
0-13			3		3	2	2	1	1	15	22	35	25	5	10	8	8	140
14-17						1				1	2	14	5		4	1		28
18-34	1			1	1	3		3	2	15	17	17	17	5	7	1	7	97
35-64			2				1		1	2	10	21	19	4	8		8	76
65>												1	1					2
Supsidijarna zaštita	0	3	2	9	4	14	18	9	7	17	27	21	1	6	0	0	2	140
M	0	3	2	6	3	8	10	9	5	11	17	10	1	4	0	0	2	91
0-13				1		2	3			3	5	4		1				19
14-17				2	1	1	1	1		2	3	2	1					14
18-34		3	2	1	2	2	6	7	3	6	5			2				39
35-64				2		3		1	2		4	4		1			2	19
Ž	0	0	0	3	1	6	8	0	2	6	10	11	0	2	0	0		49
0-13				1		2	3		1	1	2	7		2				19
14-17							2				4							6
18-34				2	1	2	2			2	3	2						14
35-64						2	1		1	3	1	2						10

Statistički pokazatelji tražitelja međunarodne zaštite
prema državljanstvu i spolu za razdoblje 01.01.-
31.12.2023.

Zemlja podrijetla	M	Ž	UKUPNO
AFGANISTAN	18.281	1.014	19.295
TURSKA	7.372	3.827	11.199
RUSKA FEDERACIJA	4.943	3.564	8.507
MAROKO	5.757	82	5.839
PAKISTAN	4.320	338	4.658
IRAK	2.743	1.140	3.883
SIRIJA	2.599	1.153	3.752
BANGLADEŠ	2.440	32	2.472
KUBA	726	620	1.346
NEPAL	492	600	1.092
INDIJA	729	108	837
IRAN	574	157	731
DR KONGO	308	187	495
KINA	319	170	489
SIJERA LEONE	268	104	372
ALŽIR	353	5	358
KONGO	240	114	354
ŠRI LANKA	148	198	346
MONGOLIJA	174	160	334
PALESTINA	196	25	221
BURUNDI	134	64	198
KAMERUN	136	45	181
SOMALIJA	89	41	130
SUDAN	100	3	103
GVINEJA	67	12	79
TUNIS	65	7	72
EGIPAT	64	1	65
GANA	48	12	60
AZERBAJDŽAN	39	14	53
ERITREJA	48	5	53
NIGERIJA	42	3	45
TOGO	34	7	41
OBALA BJELOKOSTI	27	11	38
BOLIVIJA	20	15	35
SENEGAL	27	7	34
GAMBIJA	27	1	28
KOSOVO	18	8	26
LIBIJA	26		26

JORDAN	20	5	25
KAZAHSTAN	15	8	23
UGANDA	12	11	23
MALI	13	4	17
BURKINA FASO	9	3	12
LIBANON	7	5	12
ANGOLA	5	6	11
UKRAJINA	6	5	11
KOMORI	9	1	10
JEMEN	8		8
KIRGISTAN	5	3	8
ARMENIJA	5	1	6
DNR KOREJA	3	3	6
EKVADOR	5	1	6
GRUZIJA	6		6
GVINEJA BISAU	5		5
KOLUMBIJA	1	4	5
SINGAPUR	5		5
BJELORUSIJA	2	2	4
ETIOPIJA	3	1	4
SRBIJA	3	1	4
TANZANIJA	2	2	4
UZBEKISTAN	3	1	4
ALBANIJA	3		3
HAITI	3		3
JAMAJKA	3		3
JUŽNI SUDAN	3		3
PAPUA NOVA GVINEJA	2	1	3
SAD	2	1	3
ZAPADNA SAHARA	3		3
BENIN	1	1	2
BOSNA I HERCEGOVINA	2		2
ČAD	2		2
KENIJA	1	1	2
MOLDAVIJA	2		2
SJEVERNA MAKEDONIJA	2		2
SREDNJOAFRIČKA REPUBLIKA	2		2
BEZ DRŽAVLJANSTVA		1	1
BRAZIL		1	1
BUTAN	1		1
CRNA GORA	1		1

DOMINIKANSKA REPUBLIKA	1		1
GABON		1	1
LIBERIJA	1		1
MAURITANIJA	1		1
MOZAMBIK	1		1
RUANDA	1		1
RUMUNJSKA	1		1
TURKMENISTAN	1		1
ZIMBABVE		1	1
UKUPNO	54.185	13.929	68.114

Statistički podaci o tražiteljima međunarodne zaštite maloljetnicima bez pratnje prema dobi i spolu zaključno do 31.12.2023. godine																
Spol / Godine	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	UKUPNO
M	21	38	194	69	54	10	5	163	251	59	65	169	174	337	1.458	3.067
0-13 bez pratnje	3		3				2	15	23	11	3	21	28	12	100	221
14-15 bez pratnje	4	6	18	11	8		1	47	62	13	12	30	40	74	273	599
16-17 bez pratnje	14	32	173	58	46	10	2	101	166	35	50	118	106	251	1.085	2.247
Ž			3	1	1			1	10	5	5	17	21	99	58	221
0-13 bez pratnje								1	4	2	1	7	6	17	12	50
14-15 bez pratnje									1		2	4	5	24	8	44
16-17 bez pratnje			3	1	1				5	3	2	6	10	58	38	127
UKUPNO	21	38	197	70	55	10	5	164	261	64	70	186	195	436	1.516	3.288

Statistički pokazatelji primjene dublinskog postupka za razdoblje 01.01.-31.12.2023.⁷¹

Ulazni transferi izvršeni su iz slijedećih država članica:	
DRŽAVA	2023.
AUSTRIJA	193
BELGIJA	87
BUGARSKA	1
DANSKA	1
FINSKA	8
FRANCUSKA	117
LUKSEMBURG	2
NJEMAČKA	278
NIZOZEMSKA	10
NORVEŠKA	9
POLJSKA	3
SLOVAČKA	6
SLOVENIJA	9
ŠVEDSKA	14
ŠVICARSKA	159
UKUPNO	897
Broj izlaznih transfera (iz HR):	
DRŽAVA	2023.
BUGARSKA	4
NJEMAČKA	3
NIZOZEMSKA	1
POLJSKA	1
SLOVENIJA	1
ŠVICARSKA	2
UKUPNO	12

Izvor za statistički aneks: Ministarstvo unutarnjih poslova

⁷¹ <https://mup.gov.hr/pristup-informacijama-16/statistika-228/statistika-trazitelji-medjunarodne-zastite/283234>